

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 1-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
1-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLO

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FELEVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 12 FILLER, VASÁRNAP 24 FILLER

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 171. SZÁM.
1930. JÚLIUS 31. CSÜTÖRTÖK.

12 FILLER

Magyar szellem, magyar név

A honvédelmi miniszter levelet intézett a nemzeti hadsereg csapat parancsnokaihoz és annak a határozott kívánságának adott kifejezést, hogy minden magyar tisztnek magyar neve legyen. Fedje a név is azt a színmagyar szellemet, amely független nemzeti hadseregünk minden tisztjét és katonáját egyformán áthatja: hirdesse, demonstrálja nyíltan, hogy ebben a mi kis trianoni hadseregünkben, minden kard markolata egy magyarságára büszke magyar tiszt kezében van.

Mi tudjuk jól, hogy hazánkban az idegen nevek viselői számtalan esetben lélekben és vérben is száz százalékgig magyarok; tudjuk, hogy a nemesedett, az ezer esztendőn keresztül a magyar földbe bevándorolt idegen családok vére és szelleme teljesen magyarrá hogyan olvadt bele a magyar földnek ellenállhatatlan varázslata és a magyar fajnak páratlan asszimiláló ereje folytán az idegen származású polgár a magyar nép testébe. A vér és a lélek már évszázadok óta magyar, csak a név maradt idegen. Mi tudjuk ezt, de nem elég, hogy mi tudjuk, hirdetnünk, demonstrálnunk kell ezt kifelé is, ahol olyan kaján örömmel következtetnek minden hamis látszattól nem létező tényekre. Még a látszatát is kerülni kell annak, mintha független nemzeti hadseregünkben csak egyetlen egy olyan tiszt is akadna, aki szellemében, érzésében nem százszázalékgig magyar. Hiszen független nemzeti létünk az egyetlen öröm, az egyetlen vígasz és büszkeség trianoni tragédiánkban. A Gesamt Monarchie zavaros szellemétől áthatott K. u. K. hadsereg után végre megvan a mi nemzeti hadseregünk, kikristályosodott, egységes magyar szellemével, ez a csupán értünk való, csupán nemzeti törekvéseinket szolgáló kis nemzeti hadseregünk, amely olyan szorosán nőtt hozzá a magyarság szívéhez. Magyarok ezek mind, kiválasztott, fajukra büszke magyarok, akiknek magyar kard csúg az oldalán. Magyarok, akik magyar nevet érdemelnek.

Mert érdem kell ahhoz, hogy valaki magyar nevet viselhesen. A magyar név kötelez. Magyar lelket, magyar érzést kíván. Dekórum ez, amelyet viselni kíváltság. Csak igaz magyar embert díszíthet magyar név. De viszont nemzeti érdek az, hogy minden magyar ember a nevében is kifejezésre juttassa magyarságát, magyar érzését. És vajjon lehet-e méltó valaki erre a kitüntetésre, mint az a magyar tiszt, akire osztatlan bizalommal és reménykedő várakozással tekint az egész nemzet, aki letéteményese a magyar kard bicsületének.

Természetes, hogy az idegen nevet viselő hazafias érzésű polgárok is módot kell nyújtani arra, hogy magyar nevet viseljenek. De ismételjük és hangsúlyozzuk: magyar nevet viselni kitüntetés, — kitüntetés, amelyet ki kell érdemelni. A magyar név nem lehet önző és egyéni érdekeket leplező fényes cégér, megtévesztő csillóság. A névnek nem szabad hazudnia. Különbséget kell tenni név-

magyarosítás és névmagyarosítás között. Nem szabad többé megténnie annak, ami annak idején a koronás név vásárlások korszakában sajnos, annyiszor megtörtént, hogy valaki történelmi nevek ragyogása mögé rejtse a maga hitvány lelkét.

Magyar nevet a magyaroknak! De ezek a magyarok olyan magyarok legyenek, mint amelyenél nemzeti hadseregünk tisztjei.

Néhány tarifális kérdés barátságos megvitatása után perfektuálódik a magyar-román kereskedelmi szerződés

Ma délután 5 órakor tartják első ülésüket a külügyminiszteriumban a magyar-román kereskedelmi szerződésről tárgyaló delegációk. A most meginduló tárgyalásokon még néhány tarifális kérdés megbeszélésére kerül a sor, amelyeket a legutóbbi tárgyalásokon még nem tisztáztak teljesen és a végleges döntésig függőben tartották.

Amint ezeket a kérdéseket a két delegáció elintézte, ezzel perfektuálódik is a magyar-román keres-

kedelmi szerződés és ezután már csak a parafálás marad hátra. A magyar delegáció vezetője tudvalevően Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, tagjai pedig az egyes szakminiszterium képviselői. A Bukarestből érkezett román delegáció vezetője Grigorcea György budapesti román követ. A tárgyalások előreláthatóan rövidesen befejezést nyernek, mert már az eddigi tanácskozásokon is a legbiztatóbb atmoszféra alakult ki.

Odescalchi herceg mai kihallgatásán félreértésnek mondotta a rendőrinzultust

„Csak elhárító mozdulatot tettem, nehogy elgázoljam a rendőrt!” — A hercegtől elvették az utlevélet. — Csak az ügyesség engedélyével hagyhatja el az ország területét.

Hetek óta áll az érdeklődés előterében Odescalchi Miklós herceg autós-ügye. A nagy port felvert eset részletei ismeretesek.

Tegnapelőtt éjszaka táviratot küldött a herceg a Vilma királyné-ut 45. számú villába és jelezte, hogy már Bécsben van. Kérte egyúttal, hogy soffőrijét küldjék előre Bécsbe, hogy onnan az vezesse tovább autóját. A soffőr tegnap el is utazott Bécsbe és ma hajnalban 4 órakor a Vilma királyné-ut-i villa előtt szolgálatot teljesítő rendőr telefonon jelentette a főkapitányság központi ügyeletére, hogy a herceg, titkára kíséretében autón megérkezett. Odescalchi herceg megérkezése után nyomban nyugovóra tért.

Ma délelőtt 10 órakor egy nagy, vörös tura-autó állt meg a főkapitányság Ferenc József-téri kapuja előtt. Drappruhás, nyulánk, szőke fiatalember szállt ki az autóból, — amelyet soffőr vezetett. Az elegáns fiatalember Odescalchi Miklós herceg volt. A herceget három ur kísérette: Papp József dr., az ügyvédi kamara elnöke, Schönwald Miklós dr., az Odescalchi család tuzséri jogtanácsosa, valamint dr. Beregi Endre ügyvéd, akiket Odescalchi Miklós herceg a védelmével bízott meg.

A herceg a három ügyvéddel együtt felsietett a második emeletre, ahol a bünygyi osztály helyiségei vannak. Az egyik ügyvéd már előzőleg érdeklődött a főkapitány-

ságon, hogy ki az ügy referense és ezért egyenesen a referens, Zimmermann Endre dr., rendőrkapitány szobájába mentek. A rendőrkapitányon kívül még Fukász János rendőrtanácsos is a szobában tartózkodott.

A HERCEG VALLOMÁSA.

A herceg udvariasan bemutatkozott a rendőrtisztviselőknél és közölte, hogy az idézés értelmében megjelent, hogy vallomást tegyen az autós-ügyben. A herceg első sorban elnézést kért, hogy ilyen sok adott a rendőrségnek, de kijelentette, hogy semmi célzatosság nem volt távolmaradásában, mert a lovasversenyeken való részvétele miatt késlekedett a megjelenésben.

Ezután Zimmermann Endre dr., rendőrkapitány megkezdte a herceg kihallgatását. Odescalchi Miklós herceg a rendőrtisztviselő kérdéseire teljes részletességgel adta elő az affér történetét.

— Junius 29-én a tenyészvársá-
téren megtartott ugróderbyt megnyertem. — kezdte vallomását, — és a jeleztős sportgyőzelem örömeire este ünnepi vacsorát rendeztem néhány barátommal és ismerősömmel együtt.

— Tízennégy tagú társasággal vacsoráztam egy budai vendéglőben. Vacsora után két hölgyismerősömmel autóra ültem és elmentem egy városligeti mulatóba. A két hölgy

az afférből semmit sem látott. — jegyezte meg közbevetőleg a herceg, — azt hiszem tehát, felesleges lenne őket megneveznem. Elkísért bennünket még egy ur is. Lancia olasz hadnagy, aki polgári ruhába volt öltözve. A Lipót-köruton hajtottam, amikor egy gyalogos- és kerékpáros rendőr megállított azzal, hogy a megengedettnél gyorsabban és szabálytalanul vezettem a kocsimat. A gyalogos-rendőr hozzálépett és elkérte az igazolványom betétlapját. En megmondtam, hogy ki vagyok s átadtam a betétlapomat. Tudom, hogy legtöbbször ez elegendő és a szabálytalanul hajtó vezetőt többnyire már az igazoló-lap átvétele után tovább szokták engedni. — A rendőr azonban felállt a hágsőre és utasított, hogy hajtssak az V. kerületi kapitányságra, mert igazolatlni akar.

— En el is indultam, de csak még rövid ideig mentem, mikor eszembe jutott, hogy a társaságomban levő két hölgynek kellemetlen lesz a hajnali órákban a kapitányságra menni. Ezért haza akartam őket vinni. Ezt megmondtam a társaságomnak és ezt a rendőr is hallotta. Az volt a tervem, hogy a két hölgyet autótaxiba ültetem és úgy küldöm őket haza. Tudtam, hogy az Andrassy-ut és az Aréna-ut sarkán van egy taxi-állomás. En magam is itt szoktam taxit bérelni, ha szükségem van rá. A hölgyek különben is arra felé laktak, tehát a gépemmel arra felé igyekeztem. A rendőr utközben nem is tiltakozott, hogy nem egyenesen a kapitányságra mentem. A taxi-állomásnál azután megállítottam az autót és a hölgyek átültek egy taxiba. A rendőr is leszállt ekkor a kocsirol és visszaadta az igazolványomat.

— Abból, hogy az igazolványomat visszaadta a rendőr, azt következtettem, hogy befejezettnek tartja a dolgot és eláll a bekíséréstől. Ugyan ekkor eszembe jutott az is, hogy a hölgyektől, akiket a hajnali incidens alaposan idegessé tett, nem bucsuztam el.

Hogyan történt az inzultus?

Az volt a szándékom, hogy a taxi után sietek és utólag elbucuszom. Rá is kapcsoltam. A rendőr ekkor már az uttesten állt, közvetlen az autó mellett. Nehogy elgázoljam, a karommal elhárító mozdulatot tettem a rendőr felé.

Lehet, hogy ez a mozdulat hevesebb volt a kelleténél és közben megérintettem a rendőrt. Valószínű, hogy a rendőr ezt a véletlen megérintést arra vélte, hogy én szándékosan megütöttem. Kijelenthetem azonban, hogy egyáltalában nem volt szándékomban a rendőrt megütni, hanem kizárólag csak azt akartam, hogy utóljérjem az előbb elindult autótaxit. En egy pillanatig sem gondoltam arra, hogy a rendőr félreérthette az én véletlen mozdulatomat, mert ha ezt sejtettem volna, nem mentem volna tovább.

— Igy azonban elindultam és hamarosan utól is értem a hölgyeket, aiktól elbucusztam. Ezután mit sem sejtve, autómmal egyenesen Svájc felé indultam el és csak napok mulva értesültem, hogy milyen viharok keletkeztek a hajnali esemény miatt, amelyet valóban nem szándékosan idéztem elő.

A herceg azzal fejezte be vallomását, hogy egyáltalában nem volt mámoros állapotban. Igazolja, mint mondja, ezt az állítását az a körülmény is, hogy pár perccel az affér után már elindult Svájc felé a szá-

szen Salzburgig minden baj nélkül egyedül vezette az autót. Hétszáz kilométeres utat tett így meg minden baleset nélkül. Elmondta, hogy visszafelé is maga vezette kocsiját, egészen az osztrák fővárosig. Bécsben azonban felrendelte soffőrjét, mert az incidensre való tekintettel a magyar területen ezuttal nem akart volán mölé ülni.

A herceg kihallgatása órákon át tartott. Vallomásáról jegyzőkönyvet vettek fel. A kihallgatást fogantató rendőrtisztviselő ezután megkérte a herceget, hogy adja át utlevelét. Ez meg is történt.

Azután figyelmeztették, hogy kihallgatására még többször szükség lesz és ezért felkérték, hogy ha el akarja hagyni az országot, előbb az ügyészségtől kérjen engedélyt. A herceg ezt meg is ígérte, majd pedig eltávozott a főkapitányság épületéből.

A rendőrségen ezután intézkedtek, hogy Raoul Lancia olasz hadnagyot — aki jelenleg éppen Budapesten tartózkodik — hallgassák ki arra vonatkozólag, hogy miként látta ő az incidens lezajlását. A rendőrségtől telefonáltak Lancia hadnagy lakására és megkérték, hogy sürgősen jöjjön a főkapitányságra, ahol az ügyre vonatkozólag ki fogják hallgatni.

Odescalchi herceg nem hagyhatja el Budapestet.

A herceg kihallgatása több, mint két órán keresztül tartott; vallomásáról jegyzőkönyvet vettek fel. A jegyzőkönyv aláírásakor a hercegtől bevonták utlevelét és hajtási igazolványát. Közölték vele, hogy hatósági közeg elleni erőszak vétése miatt az eljárást tovább folytatják ellene, éppen ezért Budapest területéről nem távozhat el, csak az esetben, ha ezt a szándékát előzetesen a kir. ügyészségnek bejelenti s attól a távozásra vonatkozóan előzetesen írásbeli engedélyt kap.

A rendőrség utasította arra is a herceget, hogy a délután folyamán jelentkezzen a főkapitányságon, — amikor az ügyben a vizsgálatot tovább folytatják és a szükséges kihallgatásokat végzik.

Igy elsősorban Lancia Raoul olasz hadnagyot hallgatják ki, mint az ügy egyik szemtanúját, hogy vallomásával ő is ilyekézzék világosságot deríteni erre a tanuvallomásokkal különben is összekuszáltnak látszó bűnügynek a nyomozására.

A rendőrség szerint azért kellett vétségnek minősíteni ezt az ügyet, mert az inzultus csupán pusztán kézzel történt, sem fegyveresen, sem csoportosan nem támadták meg a rendőrt.

A herceg jegyzőkönyvi kihallgatása délután 1 órakor végződött. — Ügyvédei kíséretében ekkor hagyta el a főkapitányságot.

Budapest, július 30. Odescalchi herceg ismert afférja ügyében ma délután a herceg barátja: Lancia József földbirtokos megjelent a főkapitányságon és jegyzőkönyvbe mondta, hogy a kérdéses éjjelen két társaságbeli hölgyvel különböző szórakozóhelyen jelentek meg. — A hölgyek kérésére séta-autózárra mentek a Sváb-hegyre. Onnan visszatérve a Lipót köruton egy rendőr megállította az autót. Az autó akkor 50 kilométeres sebességgel haladt. Amikor a rendőr felszólította a herceget, hogy menjen vele a kerületi kapitányságra, ő mondta, hogy nem jó lesz, ha a hölgyek is elmennek a rendőrségre. A hölgyek az ő társaságában ültek autótaxiba. Amikor a taxi elindult, ő visszanezített és látta, hogy a rendőr visszajött a hercegnek a vezetői igazolványt és látta, hogy a herceg igen udvariasan toltja el a rendőrt, nehogy az autó megsértsen. A herceg ezután utólérte a taxit és elmondta, hogy az egész csak egy kis kihágási ügy.

Ma délután megjelent a főkapitányságon a herceg egyik jogtanácsosa és átadta a herceg utlevelét a rendőrségnek.

Gépirási

és sokszorosítás munkák azonnal elkészülnek. Olcsó árak.
Remington Írógép r. t.
Piac ucca 58. sz. Telefon 4-02.

Cukrászda-**JO**ST cukrászdája, Piac-u. 61. alatt (Fischer-ház) megnyílt.

Nyomozás indult egyes földművelési miniszteriumi tisztviselők ellen

A DURAY ÉS KELEMEN-CÉG KÖNYVEIBEN TALÁLTAK ADATOKAT ELLENÜK.

Tegnap már jeleztük azt a nyomozást, amelynek középpontjában egyes földművelési miniszteriumi tisztviselők állnak. Ez a nyomozás összefüggésben áll a Lühsdorf-ügy kapcsán letartóztatott Duray és Kelemen terménynagykereskedők ügyével. Duray Gyulát és Kelemen Aurélt azért tartóztatták le, mert összeköttetésben állottak a ló-táppanama katonai gyanúsítottjaival és megvesztegettek őket.

A vizsgálat során kiderült, hogy a Duray és Kelemen-cég összeköttetésben állott a földművelési miniszterium lótenyésztési osztályával is.

Ez a cég látta el az állami méntelepek takarmányszükségletét. A könyvszakértők átvizsgálták a cég könyveit s különös tételekre bukkantak bizonyos tisztviselőknek történt folyósításokról.

Ezek a tételek azt állítják, hogy a cég a lótenyésztési főosztály egynemely tisztviselőjének kisebb-nagyobb összegeket folyósított. Duray és Kelemen ezekre vonatkozóan azt vallották, hogy ők csak kölcsönöket adtak egyeseknek.

A felfogott levelekből azonban kiderült, hogy a lótenyésztési főosztály szállítási körül csakugyan vannak

olyan jelenségek, amelyeket vizsgálat tárgyává kell tenni.

A földművelési miniszter el is rendelte az ügyben a fegyelmet megelőző vizsgálatot. Elhatározták, hogy épügy, mint a Vay-ügyben, itt is összeköttetésben lépnek egymással a nyomozó ügyész és a fegyelmet vezető miniszteri biztos, hogy kutatásaik eredményét egymással kicseréljék.

Tegnap az ügyészségen nagy tanácskozás folyt ebben az ügyben. A tanácskozáson résztvett a miniszteri biztos, Polányi Aladár dr főügyész, Baróthy Pál dr főügyész, Auer György dr nyomozó ügyész és Csákány László rendőrfogalmazó. Elhatározták, hogy a miniszteri biztos egyelőre tovább folytatja a fegyelmi vizsgálatot és ennek adatait majd az ügyészség rendelkezésére bocsátja.

A földművelési miniszteriumból egyébként leérkezett a meghatalmazás az ügyészségre, így az ügyészség már a legerélyesebben folytatja a nyomozást azok ellen a tisztviselők ellen, akiknek neve gyanus bejegyzésekkel kapcsolatban szerepel a Duray és Kelemen-cég könyveiben.

Eltűnt a székesfehérvári bűnügy legfontosabb aktája

Székesfehérvár, július 30. Vojnich Ferenc dr. vizsgálóbiztos ma reggel 9 órakor a városházán kihallgatta Csitány D. Emil városi főjegyzőt, majd Kovács Géza tiszteletbeli főjegyzőt, akiknek kihallgatása a déli órákig eltartott.

A kihallgatás annak a belügyminiszteri leíratnak titokzatos eltűnésével kapcsolatos, amelyet az 1924-26. évi városi költségvetések szabálytalanságainak megvizsgálására kiküldött miniszteriális bizottság jelentése alapján küldött le a belügyminiszter a város vezetőségéhez.

Ebben a leíratban a miniszter felhívja a város vezetőségét arra, hogy orvosolja a bajokat és figyelmeztette, hogy a jövőben tartózkodjék a zárszámadások szabályellenes összeállításától. Kiderült ugyanis, hogy a zárszámadásokban mellőzték a vagyonegyeztetésre vonatkozó szabályok betartását. A városi ellenzék annak idején kérte a számadások felülvizsgálását, de a tanács és a közgyűlés leszavazta az ellenzékét, —

amely akkor külön felterjesztésben kérte a belügyminisztertől miniszteri bizottság kiküldését. Ez meg is történt, de a bizottság jelentése kapcsán a városhoz kiküldött belügyminiszteri leíratot most sehol sem találják a város aktái között.

Farkas Zoltán dr. vizsgálóbíró ma felvezette cellájából Vargha Elemér műszaki főtanácsost, akit rövid ideig kihallgatott, majd közölte vele, hogy házkutatást rendelt el Soós Sándor vízvezetési vállalkozó nádoruccai üzlethelyiségében. A vizsgálóbíró délben ki is szállt, azonban az üzletet zárva találta.

Ma délben megérkezett Székesfehérvárra az igazságügyminiszterium könyvszakértője, aki megkezdte a Székesfehérvári Építőipari R.-T. iratainak átvizsgálását.

Zavaros Aladár dr. felesége ma rövid beszélgetésre és kapott engedélyt Bary Zoltán dr. királyi ügyésztől, aki egyébként kijelentette, hogy a vizsgálat még kevés

eredménnyel járt eddig és hosszabb ideig tart, amíg határozott adatok birtokában tájékoztathatja a nyilvánosságot az ügy állásáról.

A polgármester állapotáról egyébként a kórházi kezelőorvosok újabb jelentést tettek az ügyésznek. Eszerint, bár a polgármester idegzete súlyosan leromlott, szervi betegségben nem szenved és olyan betegség tüneteit nem észlelték rajta, amely hosszantartó kezelést igényelne. Ennek az orvosi jelentésnek alapján értesülésünk szerint az ügyészség valószínűleg rövidesen úgy intézkedik, hogy visszaszállíttatja Zavaros polgármestert az ügyészség fogházába.

Vargha műszaki főtanácsossal, aki tudvalevően a törvényszék egyik külön cellájának lakója, védője közölte a táblai döntést. — Vargha védőjével folytatott megbeszélések eredményeképpen kaució ellenében szabadlábrahelyezését fogja kérni. A védő az erre vonatkozó előterjesztését a napokban nyújtja be a törvényszékhez.

MUSSOLINI KÖSZÖNETE A MAGYAR FELSŐHÁZNAK.

A Magyar Távirati Iroda jelenteti: Mussolini olasz miniszterelnök báró Wlassics Gyulának, a felsőház elnökének, az olasz földrengés katasztrófa alkalmából küldött részvétlétávitára a következő táviratban válaszolt:

„Az együttérzés nyilvánításáért, amelyet Nagyméltóságod tolmácsolni méltóztatott, fogadjam a magyar felsőház hálás köszönetem kifejezését.

Mussolini.”

—oo—

SZERENCSETLENSÉG A BANYA-ROBBANTÁSNÁL.

Bukarest, július 30. A Vulcán közénbánya egyik tárnájába egy kilenc főből álló munkáscsoport robbanást készített elő. A gyújtószinór hamarabb érte a robbanás helyét és a munkásokat még a robbanás körzetében találta. A robbanásnak egy halottja és hat súlyos sebesültje is van. A sebesültek felépüléséhez kevés a remény.

—oo—

KOMMUNISTA MOZGOLÓDÁS ROMÁNIÁBAN.

Bukarest, július 30. Az éjszaka Kolojzvárott a munkásnegyedekben kommunista röppiratokat és falragaszokat osztogattak, amelyben felszólítják a lakosságot, hogy vegyen részt az augusztus elseji vörös napon és csatlakozzzék a harmadik internacionáléhoz. A röppiratok magyar nyelven szólnak „kommunista szervezet vidéki tagjainak elnöksége” aláírással.

Bukarest, július 30. A hatóságok ma reggel a belügyminiszterrel értekezletet tartottak, melyen megállapították azokat a rendszabályokat, melyek augusztus hó elsején fognak életbe lépni a rend biztosítása érdekében.

Hortobágyi

juhturó

Tejszövetkezeti Központ, Budapest, 4. postafiók 20.

A legjobbat a legutányosabban kapja !!

Vászon
fehérmű
kelengye

Alapítási év
1831.

KARDOS LÁSZLÓ
DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Egyszeri összehasonlítás meggyőzi

Kommunista röpiratokat szórtak szét a miskolci uccákon

Tizennégy suhancot állítottak elő rendőrségen. — A röpiratokat Budapestről hozták. — Az előállítottak kabátos, szürke kalapos ember hozta Miskolcra. — Széleskörű nyomozás indult meg a kommunista röpiratterjesztés ügyében.

Miskolc, július 30. A miskolci rendőrség este veszedelmes kommunista megmozdulás nyomára jött rá. Ez a megmozdulás a jelek szerint szerves összefüggésben áll a Budapesten három nappal előttről leplezett mozgalommal, amelynek legérdekesebb letartóztatott hőse Tamás Aladár író, a „100%” című folyóirat szerkesztője.

Mint a budapesti nyomozás részleteiből ismeretes, a kommunista megmozdulás célja Lenin születésnapjának évfordulójára, augusztus elsejére olyan tüntetés megszervezése volt, amely alkalmas a tömegszennyvedélyek felzárkására.

A röpirát szerint augusztus 1-én este fél 8 órakor Budapesten a Mária Terézia-téren szervezték a tüntető megmozdulást. „Forradalmi barabara, osztályharcos tömegakciókra, háborúellenes tüntetésre hívja fel a tömegeket a röpirát, — amelyet a „Kommunisták Magyarországi Pártja Központi Bizottsága” és a „Kommunista Ifjúsági munkások Magyarországi Szövetsége Központi Bizottsága” írt alá.

A Miskolcon terjesztett röpiratok október formájú vékony, sűrű, apró betűs, kétoldali terjedelmű nyomtatványok, amelyek féltelen igazgatással vannak tele.

Az előállítottak mind fiatal emberek voltak. A legfiatalabb tizenkét éves suhanc volt. Egyöntetien azt vallották, hogy kedden este 9 óra tájban a Buzatéren egy ma-

gas, kék ruhás, szürkekalapos fiatalember szóltatta meg őket és egy nagy csomag röpiratot adott át nekik azzal, hogy ötven fillért kapnak, ha ezekkel a röpiratokkal tele szórják az uccákat.

Utasítása határozottan az volt, hogy ezeket a röpiratokat nem oszogatni, hanem elszórni kell. Közülük csak egy fiu kapott ötven fillért, a többieknek azt ígérte, hogy ha másnap este nyolc óra körül pontosan ugyanott jelentkeznek, ők is megkapják az ötven fillért és újabb röpirattömegeket ad át nekik. Ők ebben az ígértben megbízva megkezdtek a röpiratok terjesztését a Buzatéren, a Szent Péteri-kapuban, a Papszeren, valamint a Széchenyi ucca alsó részén szórták el huszával, harminccával.

Az előállítottak határozottan tagadták, hogy ők ifjúságiak lennének és azt vallották, hogy nem is tudták, miről van szó.

A kihallgatásokat, amelyeket Tasnady Antal dr rendőrfőtanácsos irányított, a késő éjjeli órákban fejezték be. A nyomozás a legteljesebb felkészültséggel tovább folyik és remélik, hogy sikerül mi hamarabb elfogni a röpirát Budapestre érkezett terjesztőit.

A leplezett kommunista mozgalommal kapcsolatban a rendőrség az augusztus elsejére dátumra különös tekintettel erősebb rendszabályokat léptet életbe. Hajnali órákban kerékpáros rendőrök jártak be az uccákat, hogy a még elszórt röpiratokat összeszedjék.

Czillér Antal építész letartóztatását fentartotta a vádtanács

A belügyminisztériumi építkezések körül történt visszaélések ügyében a királyi ügyészség ma tovább folytatja a nyomozás munkáját. A vádtanács ma foglalkozott Czillér Antal építkezési vállalkozó felfolyamodásával, akit tudvalevően a vizsgálóbíró megvesztegetés és család büntette címen helyezte előzetes letartóztatásba. A vádanács Ottrubay Dezső dr elnöklésével megtartott ülésén

elutasította Czillér felfolyamodását és fentartotta az előzetes letartóztatást.

Az iratok a vádtanácsból azonnal felkerültek Nagy Pál dr vizsgálóbíróhoz, aki maga elé vezette Czillért és közölte vele a vádtanács végzését. Czillér tudomásul vette a vádtanács határozatát, amely ellen nem jelentett be felfolyamodást.

Rémhirterjesztők működnek Nápolyban

Nápoly, július 30. A keddi nap folyamán megint olyan hírek terjedtek el, hogy újabb földrengéstől kell tartani. Ez a híresztelés nagy pánikot okozott a főleg asszonyok és gyermekek menekültek számszáma a házból az uccákra és a közteterekre. A rendőrség több rémhirterjesztőt őrizetbe vett. Lefogtak többek között egy

vasúti munkást is, aki egy uccai kereszttel előtt prédikálni kezdett és ezekre intette Nápoly bűnös lakosságát.

A földrengéssújtotta területen a közlekedésügyi miniszter szabad utazási engedélyeket adott a menekülteknek ha elakarják hagyni az elpusztult falvakat.

Kommunista lázadás Kinában

Hadihajókra menekültek az európaiak.

Peking, július 30. Honan tartomány fővárosában, Csangcsában kommunista lázadás tört ki. Mialtan a Kwangzi tartományból előnyomulog tizezer főnyi kommunista hadsereg kedden délelőtt már csak húsz kilométerre volt a várostól, a csangcsai helyőrség legénye fellázadt, legyilkolta a tiszteket s átvette a hatalom gyakorlását. A bevonuló kommunista csapatokat a fellázadt helyőrség nagy lelkesedéssel fogadta.

Csangcsában terror és anarchia lett úrrá. A középületeket egytől-egyet felgyújtották, a gazdagabb polgárok házeit feldúlták. Még a külföldi konzulátusok épületeibe is behatoltak és házkutatást tartottak.

Igen sok előkelő kínai polgárt kiégeztek. Agyonlőtték többek között Honan kormányzójának az öccsét is. A külföldi alatalók japán, angol és amerikai csatahajók fedélzetére menekültek.

A Maniu-kormány a múlt héten lemondott

Károly király elégedetlen a kormány erélytelen intézkedéseivel. — Codreanu, a vasgárda letartóztatott vezére, liberális politikusokkal tárgyal.

Bukarest, július 30. A „Curentul” azt írja, hogy a király elégedetlen a kormánnyal, mert az nem tett erélyes intézkedéseket az antiszemita mozgalom elfojtására. A lap hivatkozik Vajda belügyminiszternek az egyik angol sajtóiroda számára tett kijelentésére, amely szerint a kormány most már valóban a legdrasztikusabb intézkedéseket tette a zavargások elfolytatására. A lap megállapítja, hogy a belügyminiszter kijelentésének előzménye az, hogy a Maniu-kormány látván, a király elégedetlenségét, a múlt héten a legnagyobb titokban beadta lemondását, ezt azonban a király nem fogadta el.

A „Curentul” híradása Bukarestben nagy feltűnést keltett, annál is inkább, mert a kormány lemondásáról senki sem tudott.

Bukarest, július 30. Zelea Codreanu, a vasgárda letartóztatott vezére, a vasgárda letartóztatásában levő vezérét tegnap több liberális politikus látogatta meg a fogházban.

UJABB LELEPLEZÉS AZ ANGHELESCU-MERÉNY LETRŐL

Bukarest, július 30. A „Curentul” Anghelescu államtitkár elleni merénylővel kapcsolatban újabb szenzációs leleplezésről ír. Az államtitkár elleni összeesküvésnek

állítólag több előkelő pozícióban levő vezető férfi is részese. A lap megjegyzi, hogy részleteket egyelőre nem hozhat nyilvánosságra.

Vajda belügyminiszter tegnap fogadta Smoler hírlapírót, egy amerikai zsidó távirati iroda munkatársát. A belügyminiszter a három órás audencia keretében tájékoztatta Smolert a legutóbbi antiszemita zavargások lefolyásáról. Kijelentette, hogy Románia nem antiszemita állam, lakói barátságban élnek a zsidósággal, a sajnálatos kilengések csak azóta fordulnak elő, amióta Cuza tanárt beválasztották a parlamentbe. Viszont ez a liberálisok műve. Kijelentette, hogy a rendet minden közt fenn tartják, ha kell, a katonaságot is igénybe veszik. A kárvalott zsidóságokat kárpótolni fogják, mint annak idején Nagyváradon tették. Végül kérte az amerikai zsidóságot, hogy támogassák Románia gazdasági terveit, mert az ország konszolidálásával megszűnik az antiszemita agitáció.

Jó minőségű téglák és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából, Eladás Fűrdő ucca 2. Telefon: 610.

Erkölcsvédelmi kihágás miatt 15 napi elzárásra ítélték egy állampénztári tanácsost

A belügyminisztérium, mint rendőri üntető bíróságok végső felelősségi fóruma, az erkölcsrendeletbe ütköző súlyos kihágási ítéletet hagyott ma helyben.

Még február 17-én történt, hogy Kovács József 47 éves nyugalmazott állampénztári tanácsos egy 9 éves kislányt ültetett az uccán. A kislány nagyanyjával ment hazafelé az iskolából. A Rákóczi-úton, Alsóerdősoron és Szegényház-téren keresztül igyekeztek hazáig. Az állampénztári tanácsos még a Rákóczi-úton a nyomukba szegődött és kísérte őket. Amikor a Szegényház-térré értek, a 47 éves ember odaélt melléjük, a kislányt megszólította és pénzajánlatot tett neki.

A nagyanya fölháborodott a vakmerő felakodáson s rendőrt kiáltott. A rendőr a férfit igazoltatta és feljelentette a VII. kerületi rendőrkapitányságon, amely sürgősen megtartotta a tárgyalást ebben az ügyben és a nyugalmazott állampénztári tanácsost az erkölcsvédelmi rendeletbe ütköző kihágás miatt vonta felelősségre.

A tárgyalás megtartása során a nyugalmazott állampénztári tanácsos azzal védekezett, hogy a kislány mosolygását félreértette és olyannak vélte, mintha ezzel neki alkalmat adott volna a megszólításra.

A védekezést természetesen nem fogadták el, miután kiderült, hogy a kislány egy kirakat előtt állott meg s az ott levő gyermekruhák és egyéb holmik készítették mosolygására. Ezt megvárta, félre a férfit.

A lefolytatott tárgyalás és bizonyítási eljárás után a VII. kerületi rendőrkapitányság, mint büntető bíróság a 151.000—1927. számú belügyminiszteri rendeletbe ütköző kihágás miatt 15 napi elzárásra és 50 pengő pénzbüntetésre ítélte a nyugalmazott állampénztári tanácsost. A pénzbüntetés behajthatatlansága esetén 5 pengőnként egy-napi elzárásra átváltoztatandó.

Az elítélt tanácsos felelőssézt jelentett be, ügye a főkapitányság elé került. A főkapitányság az elsőfoku rendőrbírói ítéletet helybenhagyta. A tanácsos azonban ebbe sem nyugodott bele és most már a belügyminisztériumba jelentett be felelőssézt a két egybehangzó végzés ellen.

A belügyminisztérium a mai nap folyamán a két elsőfoku végzést helybenhagyta és jogerőre emelte.

Intézkedés történt, hogy az ítéletet a VII. kerületi rendőrkapitányságnak soronkívül kézbesítsék. A kapitányság azonnal beidézte a nyugalmazott állampénztári tanácsost, hogy kihirdesse előtte a felelőssézt elutasításáról szóló végzést, amely jogerőre emeli az ítéletet. Ennek kihirdetése után azonnal őrizetbe veszik az állampénztári tanácsost és a toloncházba kísérik, ahol a 15 napi elzárás büntetést kitölti.

Sodrony ágybetéte

legjobb minőséget készíti

Neumann Péterfia ucca 17.

A debreceni leánycserkészek táborozása

A cserkészet egyre szebb és szebb eredményeket mutat fel a magyar lányok életében is. Csak legutóbb adtunk közre egy beszámolót, mely a Lorántffy Zsuzsánna leánycserkész-csapat bodrogkeresztúri táborozásának kedves epizódjait adja vissza. — Most ugyanonnap kaptuk ezt a kedves levelet, mely megnyugtatóul szolgálhat a szülőknél, kiknek leánycserkész gyermekei Bodrogkeresztúron táboroznak, hiszen, mint a levél igazolja, kedv, hangulat, — egészség jellemzi ezt a tábort. De beszéljen maga a levél:

LEVELEK A TÁBORBÓL!...

Édes jó anyám!

Örömmel írom e levelet a táborból és mondhatom életemnek elvesztett ideje lenne ez, ha mint cserkészleány, itt nem táborozhatnék. Ezt a kijelentést nem magamra, hanem a többi leányokra is vonatkoztatom.

Oh, ha az édesmamák mind látnák itt az ő leányaikat, még jobban megelégednének azzal, hogy leányaik cserkészek. S nem aggódnának azért, hogy leányaikat engedjék-e táborozni. Mily serényen dolgoznak, egymással versenyeznek, hogy kinek a főzése különb. Ha némelyik elkeseredik azon, hogy az ővé talán nem olyan jó, mindjárt megvigasztalja a másik, kérek még abból az ebédből, mert ilyen jó még nem volt egyse. Nem gondol arra, hogy a farkasétvágy azért van, mert egész nap kint van a friss levegőn. A sok mozgás, a torna, fürdés, mind fokozza az étvágyat. — Alig várják reggel, hogy reggelire elfogyasszák a fél liter kakaót.

Igy élünk mi édes jó anyám. A cserkészeknek vig a kedve, dolgos a keze. Nótázva ha végig jövünk a falun egy-egy kirándulásról, — reánk figyel mindenki. S ugyan-csak megnézik a napbarnított, örömtől ragyogó cserkészleányaimat. De boldogok is. Örömiük és jókedvük naponta gyarapodik, — minden napnak meg van a maga öröme. A mai napunk is sok széppel gyarapodott. — A méltóságos grónó tiszórára hívta az egész csapatot. S a grónó annyi szeretettel fogadott bennünket és 63 éves korára fáradhatatlanul kalauzolt a kastély kertjében, hogy nem felejtjük el soha azt a szeretetet, azt a kedvességet. Mi, magyar cserkészleányok, szívünk szeretetét nyújtottuk ezért. De nemcsak ő, hanem az egész falu felénk fordult szeretetével. Megértették, — hogy ifjú leánylelkünkbe ott ég az örök élniakarás, amit egy költő oly gyönyörűen fejez ki: „Akarom fontos ne legyek magamnak, A végtelen falban legyek egy téglá; Legyek a kendő, mely könnyet töröl, Legyek kéz, mely váltig simogat, Legyek a csönd, mely mindig enyhít ad...”

Ez a cserkészleány örök szép gondolata.

És este, mikor kigyulnak a csillagok és fellobog a táborfű lángja, szívünk, lelkünk közelebb emelkedik Istenhez és imádság száll az égbe és áldjuk azért, — amiért elvezett bennünket és megismertette a cserkészet szép és magasztos eszméit.

Bodrogkeresztúr, 1930 július 28.

Kovács Juliska
táborvezető.

Elutazott Debrecenből Szakál Zoltán a kitünő grafologus és asztrologus, aki öt hét alatt hétezer pengőt jóslott össze

Körülbelül 6 héttel ezelőtt egy sápadt, sovány fiatalember jött be hozzánk a szerkesztőségbe. Bemutakozott, hogy ő Szakál Zoltán volt hírlapíró, jelenleg világgjáró grafologus és asztrologus. A hóna alatt volt egy hatalmas album, világszerte gyűjtött elismeréseiről azt fellapozta előttünk, majd egy-néhányunknak elemezte az írását. Mondanunk sem kell, megdöbbentő realitással. Aztán tartott egy előadást a saját és a rendőrség részére, megjelentek róla a „Debrecen” cikkkel és attól kezdve a Bika-szálló 6 héten keresztül bucsujáráhellyé lépett elő. Frenetikus sikere volt Szakál Zoltánnak Debrecenben és le kell szögeznünk, hogy ezt a sikert meg is érdemelte. Komoly munkát végzett, nem csinált hókusz-pókusz, csendesen, szerényen dolgozott és hívei egyre szaporodtak. A „Debrecen” három ízben rendezte meg olvasói részére Szakál mester ingyenes fogadásait, mindenkor óriási érdeklődés mellett.

És Szakál egyre népszerűbb lett városunkban, nem volt rideg üzletember, apró pénzre váltotta fel kitünő kvalitását és nem tudott szegény ember hozzáfordulni, hogy annak ne „dolgozott” volna ingyen.

Most, hogy 6 hét itt tartózkodás után eltávozik körünkől, szeretettel bocsátjuk útjára és kiállítjuk részére a szolgálati bioznyitványt. „Dicséretre méltóan működött, elismeréssel elbocsátatott.”

NEHÁNY ADAT
SZAKÁL DEBRECENI MŰKÖDÉSÉ
RŐL.

Nem árdektelen felsorolni egy pár

érdekes adatot Szakál itteni működésével kapcsolatban.

Pontosan 39 napig volt Debrecenben. Ezalatt az idő alatt szakadatlanul dolgozott.

Itt tartózkodása alatt cca 3500 látogatója volt. Ebből kb. 2500 volt a fizető és kb. 1000 az ingyenes. A fizető látogatók obulusaiból Szakál mintegy 7000—7500 pengőt vett be. Ebből leszámítva horribilis költségeit szálloda, élelem, irodahelyiség, személyzet, a hatalmas kvantumú papír (cca 3000 ív papír és ugyanannyi boríték fogyott el), tisztán maradt Szakálnak vagy 4500—5000 pengője. A mai dekonjunkturás világban, mikor mozi, színház, minden pang, horribilis összeg 5 hét alatt, de vigasz az, hogy nem került a pénz rossz helyre. Nagy céljai vannak Szakálnak, tanár akar lenni, összehangoló nyelvész, ez az álma, a vágya és utazni, sokat utazni, látni, tanulni, tapasztalni. Szép és dicséretre méltó törekvések ezek, adja Isten, hogy sikerüljön, de azt hiszem Szakál mester ugyanis megjósolta magának, hogy sikerülnek a tervei.

Ötszáz pengő előleggel

Állami és városi alkalmazottak utáztatva vehetnek 25 éves adómentességgel, 350 négyzetgölgö telekkel. — Kassai út és Mélyfürás között. — Hátralékot lekötött lakbérrel felszámolható. Ertekezni tulajdonosnál. Vár-utca 10.

Több száz különvonat viszi a nézőket az R 100 megérkezéséhez

London, július 30. Az amerikai meteorológiai jelentések záport és kedvezőtlen ellenszeleket jósolnak az R. 100 útjának második felére.

A Caledonia gőzös a rugbyi rádióállomásnak jelentette, hogy reggel 7 óra 40 perccor a következő üzenetet kapta az R 100-tól.

Eddigi utunk kedvező. Az ut nagyon tiszta, némi északi széllel. Ezer láb magasságban repülünk. A fedélzeten minden rendben.

Montrealban nagyban készülnek a léghajó fogadására és legalább száz-ezer ember megjelenésére számítanak. A vasúttársaságok több száz különvonatot indítanak a horgonyzó toronyhoz.

Newyork, július 30. Az R 100 léghajó fideélzetéről itt szikratávíratot vettek fel, amely szerint a léghajó az ír partvidék elhagyása után viharba került. A vihar az R 100-at messze eltávolította eredeti utirányától. Később az

időjárás megjavult. A legújabb időjárásjelentései úgy szólnak, hogy a léghajónak egészen az újfundlandi partokig nem kell időjárás nehézségeket küzdenie. Újfundland fölött azután ködös rész következik.

Newyork, július 30. Az Ausonia hajó szikratávíró útján azt az értesítést küldte az Associated Pressnek, hogy az R 100 léghajó reggel egy negyed 3 órakor az ír állam partjának nyugati részétől 1500 km távolságban látták a léghajó átrepült a gőzös felett, közben üdvözölték egymást.

London, július 30. Az eddigi rádió-üzenetekből megállapítható, hogy az R 100 menetsebessége egyenletes. A léghajót többnyire felhők burkolják, az időjárás esős. A léghajó már áthaladt az óceán közepe felett és érintkezésbe lépett a kanadai rádióállomásokkal és valószínűleg holnap reggel 8 órakor ér el a kanadai partokat.

Róma megszüntette a nagyváradi püspökséget és beolvasztotta a szatmári egyházmegyébe

Szatmárnémeti, július 30. A szatmári püspökség több mint két esztendeje húzódo kérdésévé végre elintézték. Az 1928-ban elhunyt Bornemissza Tibor utódjául a pápa m. atáviratilag Szabó István püspöki helynököt nevezte ki, apostoli kormányzóival ranggal. A kinevezéssel kapcsolatban a híradás szerint az az útasítás érkezett, hogy a szatmári és nagyváradi püspökségeket a pápa egyesítette és püspöki székhelyül Szatmárt jelölte meg.

Szabó István 1863-ban született Szatmáron, a teológiát Budapesten végezte. 1905-ben praelátus, 12-ben kanonok, 18-ban káptalani helynök lett. Szabó István augusztus 15-én

veszi át egyházmegyéje kormányzatát és ugyanezen időponttól kezdve hírszerint lecsatolják a püspökségnek Csehszlovákia területéhez tartozó plébániát is.

A magyar katolikus világ fájdalommal érzi a hírt, hogy Róma, a Szent István alapította szerény nagyváradi püspökséget megszüntette illetve a sokkal újabb keletű szatmári püspökségbe bekebelezte be. Ez az intézkedés annál fájdalmasabb, mert semmi különösebb oka nem volt Rómának arra, hogy éppen a tradicionális nagyváradi püspökséget szüntessék meg.

Egyes vidékeken a kapásnövényekben száz százalékos kárt okozott a szárazság

Az ország különböző vidékeiről érkezett jelentések szerint a szárazság nagy pusztításáról számoltak be. A kapásnövényekben egyes vidékeken már helyrehozhatatlan kárt okozott a szárazság. Az Alföld kapt a idei nyáron a legkevesebb csapadékot, így természetesen itt is van a legnagyobb kár. A gazdák most jelentik be az illetékes hatóságoknak a mezőgazdasági károkat. Ha valamennyi bejelentés megtörténik, akkor lehet csak tiszta képet kapni arról milyen kárt okozott az idén a rettenetes szárazság.

A kecskeméti gazdák tömegesen jelentik be a károkat. A bejelentések többnyire hetven-nyolcvan százalékos kárról szólnak, de van olyan bejelentés is, amely száz százalékos kárról számol be.

Egyes helyeken a szárazság valóságos letarolta a kapásokat. Az egyik kecskeméti nagybirtokon a hivatalos kárbecslő csak minden századik kukoricaszáron talált csövet. A kukorica egyébként alig fél méter magas. De nagy a kár a burgonyában is. Erősen homokos területen diónagyságú krumplit találnak a bokrokban, ezt sem nagy mennyiségben. A kárbecslő bizottságának nagy munkát fog adni a kapásokban okozott kár felbecslése. Az Alföldön mindenütt nagy pusztítást vitt végbe a szárazság.

A Felvidéken, ahol kissé későbbben érik be a gabona, már a kalászosokban okozott kártétel is elég jelentős. Így Borsodban husz—negyven százalékkal kevesebb a gabonatermés, mint

amennyire még tavasszal számítottak. A kukorica sok helyen vagy meddő maradt, vagy csak hirtvány második rendű csöveket termelt. A kukorica termés annyira leromlott, hogy azon már az eső sem segíthet. A burgonyánál a terméskilátások szintén nagyon szomorúak. A nagy meleg miatt a burgonya szára már elszáradt. Így megfelelő eső esetén nincs remény arra, hogy a gumók legalább közepesre is kifejlődjenek.

A bab a vetőmagnak előreláthatóan a kétszeresét sem adta vissza. A szalás takarmányból a második kaszálás többé-kevésbé tönkrement.

Takarmányhiány egyébként az egész országban jelentkezik. Még Tolnamegyében is, ahol pedig nem volt csapadék hiány, a szárazság legjobban a takarmánynál érezteti káros hatását. Takarmány egyszerűen nincs Teljesen tönkrement a mesterséges takarmány is. Az országnak ezen a részén is nagy veszély fenyegeti a kukoricatermést, amely pedig eleinte igen szépen ígért. Tolnában az őszi búza jól fizetett és minősége is igen jó. Azokat a gazdákat azonban, akik késlekedtek az aratás megkezdésével, károsodás érte, mert a szárazság miatt beállt szemhullás következtében sokat vesztek.

Ezen a vidéken több helyen kiadós eső volt az elmúlt napokban. A gazdák szerint ez még segített a kukoricán, a takarmányon azonban már nem. A takarmányhiány kiküldhet-

KÉZIKÖNYV DIJTALANI!
AZ ANGOL WELLINGTON S. C. P. GÁZFÉNY-PAPÍR
FORBALMA ALLANDÓAN EMELKEDEK
A MINŐSÉG VALTOZATLANUL A LEGJOBB!
 Kapható:

Berzéki fotobörze
 Ferenc József-ut 38.
 Az udvarban.
 Telefon: 11-35.

NAGYARÁNYU KOMMUNISTA TUNTETÉSRE KÉSZÜLNEK AUSZTRIÁBAN AUGUSZTUS 1-ÉN.

Bécs, július 30. Az augusztus hó elsejére kiadott kommunista jelszó alapján az osztrák kommunisták is tüntetéseket rendeznek. — Ezek a tüntetések különösen a háború és a fasiszmus ellen irányulnak, azonkívül Ausztriában, különösen az újonnan felmelt és ugyancsak augusztus elsején életbelépő házbérekkel, valamint a terrorellenes törvény egyes rendelkezéseivel és végül a cukor- és söradó felemelésével fognak szembefordulni. A kommunista párt Bécs több kerületében a szabad ég alatt tüntető gyűléseket rendez. Gyülekezési tilalmat eddig nem bocsátottak ki. Csak a szükséges biztonsági rendszabályokról gondoskodnak, nehogy megbazvarják a közrendet és nyugalmat.

SEM BUDAPESTEN, SEM AZ ORSZÁGBAN NINCS GYERMEKPARALIZIS-JÁRVÁNY.

Néhány nappal ezelőtt az egyik békésmegyei községben egy kis gyermek gyermekparalízisben megbetegedett és meghalt. Tekintettel arra, hogy most Strassburgban gyermekparalízisjárvány van, amely a német határvidékekre is áttért, érdeklődtünk a népjóléti miniszterium illetékes ügyosztályán, ahova az ország minden részéből beérkeznek az egészségügyi viszonyokra vonatkozó jelentések. Érdeklődésünkre a következő felvilágosítást kaptuk:

— Magyarországon évek óta felszokott lépni a gyermekparalízis, hol kisebb, hol nagyobb mértékben. Ez a betegség nálunk egyáltalán nem ritka. — Most azonban az egész országban sehol sem lépett fel különösebb intenzitással. A napokban történt megbetegedés egyike a szórványosan előforduló eseteknek.

Érdeklődtünk a főváros tisztifőorvosi hivatalában is, ahol szintén megnyugtató választ adtak. — Kijelentették, hogy Budapesten gyermekparalízisjárvány nincsen.

Strassburg, július 30. Ma a városban 9 újabb megbetegedés történt paralízisben. A betegség most már a felnőtteket sem kíméli. — A katonai kórházban egy kadtét meghalt. Bas Rhin megyében is nagy mértékben pusztít a járvány. A betegek száma eddig 234.

Bevezetett
nyelvképviseelő
 kerestetik a
gyógyáru és kozmetikai
 szakmából
 Debrecen város és környéke részére. Kiemelt ajánlatok „Budapesti Gyógyáru nagy-ereszkedő” jellegű Borsos J. h. detó irodájába, Budapest, IV. Városház ucca 10. kérelmet.

Hét sebesült egy tanyai tűznél

Nagy tűzveszedelmeket idézett elő Szegezen a gondatlanság.

A szegedfelsőtanyai rendőrségnek Összeszék 394. számú tanyájáról tüzet jelentettek. Mire a rendőrség a helyszínre érkezett, már hatalmas lángokkal égtek a cséplésre váró asztagok. A tűz a nagy szélben rövidesen bekapott a cséplőgéphe és a szalmahordóba is és ezek is teljesen elégték. A rendőröknek és a tanyai lakosságnak csak nagynehezen sikerült megmennteni a tanyaépületet, amelyre a tűz szintén átharapódzott. A mentési munkálatok során súlyosan megsérült Kertész Rozál, a tanya tulajdonosnője

két férfi és egy női cseléd, Gyarmati János rendőrfelügyelő és két rendőr könnyebb égési sebeket szenvedett.

Az alsóvárosi szérűskertből szintén tüzet jelentettek a szegedi tűzoltóság-nak itt pedig szalmakazlak lobbantak lángra. A tüzet vízhiány miatt csak nehezen tudták lokalizálni. Később a katonai raktár mögött gyűlladt ki egy tíz méter hosszú szalmakazal.

A tüzesetekkel kapcsolatban megindult rendőri nyomozás megállapította, hogy mind a három tüzesetet gondatlanság okozta.

Az oroszországi vallási üldözések borzalmat keltőek

Róma, július 30. Az Osservatore Romano újabb riasztó szöveget intéz a világ kulturnemzeteihez, az oroszországi vallásüldözések miatt. A valóság — mondja a szöveg — borzalmat keltő. A Vatikán kerülő uton eredeti levelek birtokába jutott, amelyekben ezek a közlések foglaltatnak. Az egyik levélben a szülők azt a rettenetes kérdést teszik fel, jobb-e a gyermekeket hitetlenségben felnőni hagyni, vagy velük együtt kiszökni ebből a világból? Egy asszonyt négy gyermekével együtt vallási fanatizmus miatt száműzni akartak, noha szigorú tel volt; az asszony önmagát és négy gyermekét mérgeggel elpusztította, nehogy a száműzetés kínjai között

pusztuljanak el. Az öngyilkosságok száma Szovjetországban rendkívül nagy, noha a hivatalos statisztikák erre nem terjeszkednek ki. — Február 2-án Moszkvában egy zsidó fényképész öt más forradalmárral együtt vallásuk gyakorlata miatt halállal egyenlő száműzetésre ítélték; az elítéltek — száma tizenheten — mind öngyilkosságot követtek el.

A Vatikán a civilizált államok hatóságait és intézményeit felhívja a szovjetországi vallásüldözésekre és hozzáfűzi, hogy a szovjetországi rádióállomásokat az eddiginél is fokozottabb mértékben használják most a hitetlenség eszméinek terjesztésére.

Fantasztikus részletek Kutjepov tábornok meggyilkolásáról

El akarták bódítani, de meghalt. — Moszkvában égették el a holttestét.

Páris, július 30. A Poslednija Novosti című orosz lapban új, eddig ismeretlen részletek jelentek meg Kutjepov tábornok titokzatos eltűnéséről.

A lap szerint a tábornoknak titkos összeköttetései voltak a vörös hadsereg megbízottjaival, akiktől állandóan információkat kapott a szovjet helyzetéről. Ezeket az információkat ő az antibolsevista mozgalom részére igen előnyösen tudta felhasználni. A vörös hadsereg párisi ügynökei között azonban akadnak szovjet detektívek is, akik elhatározták, hogy Kutjepov tábornokot ártalmatlanná fogják tenni. A szovjet legfelsőbb urainak beleegyezésével kezdődött meg a Kutjepov elleni hajsza.

A vörös hadsereg áruló ügynökei ismét fel akarták keresni Kutjepo-

tot, hogy újabb katonai titkokat áruljanak el, amikor erről a szovjet detektívjei tudomást szereztek. Január 26-án Kutjepov elment hazulról és már várta egy autó, hogy a megbeszélés értelmében az autóban ülő kémek elmondják az adatokat. Kutjepov beült az autóba, amely szédületes gyorsasággal száguldott tova. Csak a kocsiiban vette észre, hogy szovjet-orosz rendőrökkel ül együtt.

Az egyik detektív bódítószerezellel beitatott kendőt szorított a tábornok arcára, aki elvesztette eszméletét. Arra számítottak, hogy őt is kivallatják, de a narkotikum mennyisége igen nagy volt és Kutjepov tábornok meghalt. A szovjet-detektívek tanyájukra vitték Kutjepov holttestét és egy kosárba helyezték. Ezt a kosarat azután, mint diplo-

máciai küldeményt adták fel Moszkvába. A moszkvai krematoriumban égették el a Poslednija Novosti szerint Kutjepov tábornok holttestét. Ezeket a részleteket Burcew, a cikk írója egy szemtanútól tudta meg, aki részt vett Moszkvában a tábornok holtteste elégetésénél.

Új Ujlaki pala

MINŐSÉGE, GAZDASÁGOSÁGA
FELÜLMÚLHATATLAN
NAGYBÁTONY-UJLAKI
 EGYESÜLT IPARMŰVEK RT.
 BUDAPEST, V. M. M. OSZTÁR-UT 37.

Képviselők: Grósz József fakeskedő, Debrecen. Lukács Vilmos és Testvére, Tetőfedő vállalat. Engel Bence fakeskedő, Vámospécs: Farkas Béla fakeskedő, Alsófőzsa: Mayer Sámuel fakeskedő. Nál udvar.

MACDONALD FIZETÉSEMELÉST KAP.

London, július 30. A miniszteri fizetések felülvizsgálatára kiküldött bizottság úgy határozott, — hogy csak a miniszterelnök fizetésének felemelését javasolja, még pedig évi 5000 fontról 7000-re. Ez a változás is csak a parlament hozzájárulása esetén léphet életbe.

A VARSÓI GAZDASÁGI KONFERENCIÁN RÉSZT VESZ ROMÁNIA.

Bukarest, július 30. — A Neue Freie Presse prágai tudósítójának híradása alapján közlemény jelent meg, mely szerint a kis-antant nem vesz részt az augusztusban megtartandó varsói lengyel gazdasági konferencián. — Románia most ezt a híradást megcáfolta és megállapította, hogy már válaszolt is a lengyel kormány meghívására és csupán azt kérte, hogy a konferencia megtartásának időpontját szeptember hóra tolják ki.

A lengyel kormány meghívása tartalmazza ugyanazokat a programpontokat, amelyek a Bukarestben megtartott és Sinaljában folyó konferencia anyagát alkoták és amelyek főcélja a mezőgazdasági államoknak egy csoportba való tömörítése terménei árának stabilizálása céljából.

A TISZAFÜRED—SZOLNOK KÖZÖTTI TEHERAUTÓJÁRATOK MEGINDÍTÁSA.

A Magyar Királyi Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közli, hogy Tiszafüred és Szolnok között a teherautó-járatok hetenkénti kétszeri völgy-és hegymenettel folyó évi augusztus hó 4-től kezdődőleg megindítja és a vonalon fekvő Tiszafüred, Tiszaderzs, Tiszaroff, Tiszabó, — Nagykörű, Tiszapüspöki és Szolnok állomások, illetve megállóhelyek egymásközi forgalmában a teheráru felvételt folyó évi augusztus hó 1-ével megnyitja. — Teljes uszályrakományok az említett állomások és megállóhelyeknek az összes megnyitott dunai és tiszai állomásokkal való forgalmában ugyancsak folyó évi augusztus hó 1-től vétetnek fel továbbításra.

Ma délután üzletem

a **14** napos

nyári vásár előkészítése miatt **zárva.**

HAVAS harisnyárubbaz **Bécsos 1.** ucca 1.

Szíveskedjen megfigyelni holnap az e lapban megjelenő hirdetésemet.

SZEMELVENYEK DEBRECEN MULTJABOL

Debrecen város kulturregysületeinek története

A műkedvelő és kultúrkörök jelentősége napjainkban és a múltban. Több, mint félszázados multra tekinthet vissza több debreceni kultúris a lakulat.

Bevezető közlemény.

Debrecen város kulturregysületeinek történetét szándéksom e közlemények sorozatával az olvasó elé tárni. E kulturális tényezők, melyeknek egyrésze még a mult században kezdte munkásságát s némelyike több mint ötven esztendő multra tekinthet vissza, minden időben hasznos munkával szolgált a művelődés ügyét.

A mult század szellemiségének rajájában, a régi debreceni élet fázisaiban természetesen más jelentőségű volt munkásságuk, mint a háboru utáni idők sodrában. A műkedvelők, akik régebbi alakulataikban inkább multságok kiegészítőként szerepeltek, a háboru utáni társadalmi élet sodrában jóval fontosabb jelentőséget nyertek.

A pszichológia érdekes magyarázatát nyújtja annak, hogy a háboru durva, véres valósága után, mennyivel intenzívebben vetették rá magukat az emberek a szellemi életre.

Egyszerre mindenütt, a legszelebb körökben és osztálykülönbség nélkül érdeklődni kezdtek az irodalom és színjátszás, egyszóval a művészet több faja iránt. Rikoltó volt ez a századelej és a mult század szellemi nemtörődömségével szemben. A háboru vér és halálárkába zuhant, megzuzódott s a mai élet vad iramában őrlődő lelki ember egyszerre a szellemi élet asylumába húzódott megpihentetni problémáktól sajgó lelkét, elringatni, megfürdetni a mesék aranypatájába, melynek tükrén az álmok kacagó gyermekarca esztitja, elringatja, elfelejteti a valóságot a mai megkínzott lelki emberével.

Tehát a háboru utáni ember egyszerre tágranyilt érdeklődéssel fordult a szellemi élet felé s a sors iróniája az, hogy ennek hasznát a nehéz helyzet következtében nem a primér művészet látta elsősorban. Ugyanis a nehéz gazdasági konjunktura következtében az érdeklődő közönség egyrésze olvasási igényeit kölcsönkönyvtárakban, színjátszás iránti érdeklődését pedig a különböző kulturregysületek műkedvelőinél elégítette ki. Nemesak az iparos és kereskedő középosztály, de a nehéz viszonyok következtében a színházak öbolyaiból kintrekedt lateiner közönség jelentékeny része is a műkedvelőknél kereste szellemi igényei kielégítését.

Ezen a ponton kezdődik a különböző helyi kulturregysületeink műkedvelő gárdáinak hézagpótló jelentősége. A fokozott érdeklődés állandó műkedvelő gárdák kialakulását és egyre jobb színvonalra fejlődést hozott. Ugy hogy manapság már elmondhatjuk, hogy amennyire leszállt a fentemlített közönség művészi igénye, legalább olyan mértékben emelkedett az azt kielégítő műkedvelők nivója.

Ezek után nem szabad lebecsülnünk azt a szolgálatot, amit a különböző kulturregysületeink kebelében alakult műkedvelőink tettek a szellemi fejlődés szolgálatában. Amennyire prűderiaszámba menne működésüket művészi kritikával mérni, éppoly mértékben káros lenne tagadni jelentőségüket. Mert az a tény, hogy ma már az iparosifuság körében Adyt. Tóth

Arpádot, Mórict Zsigmondot re-citálják, hogy a koresmák helyett próbákra sietnek esténkint, mind ez alakulatok szociális jelentőségét bizonyítják.

Az igazi művészet interpretálói-val is minden időben a legkötelesebb harmoniában állottak a

A nászéjszakáján gyilkoltak meg egy fiatalembert

Az apósa házában történt a gyilkosság.

Kolozsvár, július 30. Rejtélyes gyilkosság tartja izgalomban Apahidát és környékét. Néhány nappal ezelőtt egy apahidai kőművesmester fiatal vejét, aki úgyszólván csak néhány órával előbb vette feleségül a kőműves leányát, ismeretlen tettesek meggyilkolták. A bűntény előzményei és részletei ezek:

Már huszonöt esztendő óta él Apahidán Gvidi Péter olasz származású kőművesmester családjával. Gvidi jómódú ember volt, — Apahidán és környékén sok házat épített fel. A kőművesmester húszéves, kreolarcú, feltűnően szép leányának nemrég kérője akadt, Gorgán Péter 26 éves kolozsvári mészáros volt a kérője. A leány szerette Gorgánt, a szülők sem elleneztek a házasságot és rövidesen ki is tüzték az esküvőt. Néhány nappal ezelőtt tartották meg Apahidán a polgári esküvőt, amely után a násznép az egyik vendéglőbe vonult és a késő esti órákig tartott a menyegzői lakodalom. Miután a lakodalom valamennyi résztvevője eltávozott a vendéglőből, a fiatal pár az asszony szüleinek házába tért, ahol az egyik szobát adták át a fiataloknak.

Éjszaka két óra tájban Gorgán Péter hirtelen felébredt, felköltötte feleségét, akitől elkérte a lakás ajtajának kulcsát azzal, hogy valaki már hosszabb idő óta zörög az ajtón. Gorgán ezután az ajtóhoz ment s a következő pillanatban gyors egymásutánban több revolverdörrenés hallatszott az előszobából. A fiatalasszony és Gvidiék felriadtak a lövések zajára, kirohantak a lakásból s az ajtóban véreben fekvő találták Gorgánt. A községi orvos, akit azonnal értesítettek, csak azt konstatálhatta, — hogy a fiatal férj már halott. — Egyik golyó a koponyáját roncsolta szét, a másik pedig a szíve fő-

debreceni műkedvelőkörök. Már a régi színházi világban a nyolcvanas években kaptak az Iparoskör mulatsággal egybekötött előadásaira színészrendező s ez a kapcsolat ma is fennáll. A helyi műkedvelők szívesen veszik igénybe a Csokonai színház művészeinek irányítását, sőt ha erre alkalom van, pár számmal szereplését is, mely módot ad tanulásra a műkedvelő gárdának. Tehát a műkedvelők konkurrenciát sem jelentenek.

Ezek után következő közleményekben részletesen tárgyalás alá veszem a debreceni kulturregysületeknek évtizedek folyamán kifejtett munkásságát.

(K. I.)

Vitárius Sándor

Kossuth-u. 17.

szám alatt levő üzlete itt megszűnik, ezért az üzlethelyiség kiadó

Hihetetlen
olcsó áron
mindent
eladok.

Az árak szabottak!
Alku nincs.

Mindenben meglepő
olcsóság.

Es pedig:

Harisnyák
Keztyűk
Férfi soknik
Sokkerlik
Gombok
Csattok
Csipkék
Gallérok
Nyakkendők
Gépselymek
Mokartok
Mosóselymek
Penelope párnák
Zinóráruk
Nyaksálók
Szabóellékek
Bokavédők
Pamutok
Hímzések
Kabát bélés
Liberthy szaten
Vattelin
Selyem zsebkend
Ujjabélés
Jambó sapka
Téli keztyűk
Téli harisnyák
Gyapjú fonál
Nadrágtartók

kerülnek eladásra

Itt az alkalom.

Most
szerezheti be olcsóan
szükségletét.

Mozgószínházak műsora:

Uránia:

Telefon: 12-51

Ma zárva.

Uj, nagy műsor:
szombaton.

Kert Mozdó.

Piac ucca 9, a Vigmozgó mellett.
(rossz időben a Vigben):

Ma, háromnegyed 8 és háromnegyed 10-kor
(ha a Vig játszik, 7 és 9-kor):

1. Híradó.
2. Kettőn egy szekrényben.
(Vigjáték 8 felvonásban; a főszerepekben: Willy Fritsch és Ruth Weyher.)
3. Szerelmeskedés.
(Hiebelel.) Dráma 10 felvonásban; a főszereplő: Evelyn Holt. Szerdától kezdve minden nap más UFA műsor!

Három hónapi fogházra ítélt a debreceni törvényszék egy magzatelhajtó bábát

A leány, akit volt kedvese jelentett fel, — 15 napi fogházbüntetést kapott.

Rendkívül érdekes bűnügyet tárgyalt tegnap délelőtt a debreceni törvényszék Serly-tanácsa. Kovács Ilona és Fehérvári Márta hajdudorogi leányok és özv. Szabó Sándorné hajdudorogi bábaasszony kerültek a vádlottak padjára magzatelhajtás büntetével vádolva. Az ügy részletei a következők:

Kovács Ilona, akit Hajdudorogon mint feltűnően csinos leányt ismertek, hosszabb ideig szerelmi viszonyt folytatott Petrus Sándor cipészlegénygel. Egy év múlva a viszonynak következményei kezdtek mutatkozni, amennyiben a leány áldott állapotba jutott. Mikor ezt az újságot közölte kedvesével, a fiu, aki ekkor még szerette a leányt, hazament apjához és kijelentette, hogy feleségül fogja venni Kovács Ilonát. Az apa, aki tudott a viszonyról, ellenezte a házasságot és mivel a fiatal ember még kiskoru volt, a házasságból semmi sem lett. Közben megszületett a gyermek is.

Az idült azonban váratlan körülmény zavarta meg. Petrus Jánost lefogták a csendőrök és behozták Debrecenbe. Az a gyanu merült fel ellene, hogy betöréses lopást követett el s miután ez a gyanu a törvényszéki tárgyaláson beigazolást nyert, a bíróság a cipészlegényt két évi fegyházbüntetéssel sújtotta.

Két év nagy idő és mialatt a fiu a fegyházban morzsolta napjait, a leány hűtlen lett hozzá. Egy másik legénygel kezdett viszonyt folytatni. De végzetét most sem kerülhette el: csakhamar áldott állapotba jutott és ekkor új kedvese elhagyta. A leány elpanaszolta bánatát meghitt barátjának: Fehérvári Mártának, aki azt tanácsolta neki, hogy menjen el özv. Szabó Sándorné szülésznőhöz, az majd segít a dolgon.

Kovács Ilona megfogadta a tanácsot. Felkereste Szabó Sándornét, aki 30 pengőért és egy selyemharisnyáért hajlandónak is mutatkozott a tiltott műtét elvégzésére és harmadnapra rendelte magához a leányt. Ez elment a mondott napon és az asszony már hozzáfogott a kezeléshez, mikor hirtelen betoppantak a csendőrök és mindkettőjüket őrizetbe vették. — Ezzel kapcsolatban bünrészesség címén eljárás indult Fehérvári Márta ellen is.

A tegnapi főtárgyaláson mindhárom vádlott tagadta a vádat. Kovács Ilona és Szabó Sándorné egyöntetűen azt vallották, hogy a leányon nem végezték a szülésznő műtétét, csak éppen megvizsgálták, mikor a csendőrök beléptek. Azt elismeri, hogy a leánytól pénzt és harisnyát kapott, de ezt azért adta Kovács Ilona, hogy majd a szülés alkalmával legyen segítségére. A gyermek tényleg megszületett és a főtárgyalás alatt ott sirdogált anyja mellett a vádlottak padján. Fehérvári Márta is úgy vallott, hogy ő csak a szülés lebonyolítása végett küldte barátját Szabó Sándornéhoz.

Érdekes volt a csábító Petrus János vallomása is. Elmondta viszonyuk történetét és vallomásából az is kiderült, hogy mikor megfúdt, hogy utódjától gyermeke lesz a leánynak és az tiltott műtétet akar magán elvégeztetni, feljelentette a csendőröknél volt szeretőjét.

— Az tudja, hogy ez nem gaval-

éria feljelenteni a régi kedveset. Ez nem volt szép eljárás azzal a nővel szemben, aki iránt magának hálásnak kellene lenni! — jegyezte meg az elnök.

— Kérem, — mondja a vádlott, — nekem kötelességem volt feljelenteni a leányt.

— Dehogy volt kötelessége! Nem rendőr, vagy csendőr maga. — En mégis úgy éreztem, hogy a büncselekmény kötelességem felfedni a hatóság előtt.

— *Hát mikor maga a betörést elkövette, feljelentette magát a*

A kánikula ellen való védekezés bölcs szabályai

A „déli fekvés“ mindaddig igen nagy erénye és csábító tulajdonságai egy lakásnak, amíg a magasan járó nap kirtartó szorgalommal és csökönyös buzgósággal rá nem fekszik az ablakokra és forró kattanán nem változtatja a szobákat, melyekhez képest kismiska a gőzfürdő is.

A gondos és körültekintő háziasszony ilyenkor defenzívát indít a hőség ellen és hogy némiképp kellemessé tegye családjának az otthonában való tartózkodást, a következőképp jár el:

A lakás ab'akái éjjel legyenek nyitva s a szellőztetés is csak kora reggel történjék. Mihelyt a nap az ablakokra eszt, a zsalukat le kell engedni. Könnyű ezt mondani, de nehéz megtenni, ha zsalu nincs. Ebben a zsalutban a roló és a függöny helyettesít. Az ablakok természetesen nem maradhatnak nyitva, sőt az ajtókat is csak a hűvös oldalakon nyissuk ki. Ha lakásunknak ba'kónja van, bocssáuk le rá a napfogó ernyőt, mert ez nemcsak a balkónnak, de a szobának is hűvös árnyékot kölcsönöz.

A konyhának és kamarának ablakát lássuk el ugynevezett „légyablakkal“, amit vékony sodronyszövetből készíthetünk, ami nemcsak a türheterlen rovarok rohamának, de a forrón ömlő napsugárnak is utját állja.

A KÜLSŐRE BELSŐ MELEG.

A szobákból természetes, hogy meg ezek után is tekintélyes meleg marad. Ezt el'ensulyozhatjuk egy szobaventilátorral, majd pedig szélesszáju nagy edényeket töltünk tele vízzel és állítjuk azokat fel a sarkokba, természetesen figyelmeztessük rájuk a család tagjait, mert a lábak előszeretettel keresik fel mindig azokat a helyeket, ahol valami feldönteni való van, még ha különben nincs is ott semmi keresnivalójuk s ebben az esetben könnyen állhat be árvíz, ami bizonyosan nem volna nyére egy háziasszonynak sem.

Ha a lakás légfűtése, akkor a fűtőtestekre szerelt bádogvályukat tartjuk állandóan tele hűs vízzel. A konyhában és ha van a szobában is gyengén felnyitjuk a vízvezetékcsapot, hogy a víz vékony sugárban állandóan folyjék. Szerezzünk be folyadék permetezőt, töltjük meg fenyőillattal és szöktessük be vele egész lakásunkat. Ha permetezőnk nincs, de türelmünk van, úgy megteszi a szolgálatot az eau de cologneívégünkre szerelt gumipermetező is. Ezzel az illatosítással ellentétben az erősillatú virágokat nem szabad nyáron szobában tartani, azok eltávolítandók.

A körültekintő háziasszony a kánikula napjaiban azonban nemcsak a külső, hanem a belső meleg ellen is védekezik. Vonatkozik ez a célzásunk a

csendőrségen? — hangzik az elnök fogas kérdése, amire már nem tud mit válaszolni a tanu.

Horváth Arthur dr. törvényszéki orvosszakértő a bűnügy irataiból megállapítja, hogy annak idején orvosi vizsgálat alá vették Kovács Ilonát s megállapítást nyert, hogy tényleg tiltott műtétet próbáltak rajta végrehajtani.

A perbeszéd elhangzása és rövid tanácskozás után Serly elnök kihirdette az ítéletet: a törvényszék Kovács Ilona és Szabó Sándorné bűnösségét megállapította és az elsőt 15 napi fogházra, az asszonyt pedig három hónapi fogházra ítélt. Fehérvári Mártát a bíróság bizonyítékok hiányában felmentette. Az ítéletet a vádlottak tudomásul vették, a kir. ügyész ellenben súlyosbítás végett felebbezést jelentett be.

konyhára, a takaréktűzhelyre. Mindekelőtt a konyhát el kell zárni a lakástól. A konyhát és a lakást összekapcsoló ajtó legyen állandóan csukva, másodsor a háziasszony akkor főzzen csak, ha muszáj. Egészen fölösleges nyáron azt a sok meleg ételt enni. Ne együnk levest, ne együnk kelkáposztát, vagy borsópirét, frissen sült hússal, hanem együnk salátát, húst vagy halat aszpikban és hideg puddingot. Ha a háziasszonynak mégis muszáj főznie, akkor se fűtsön be a jó öreg takaréktűzhelybe, hanem használja a gázrezsót, a villanyfűzőt, vagy ha egyik sincs, a petróleumfűzőt.

MIRE GONDOLJUNK VÉGSŐ ESETBEN?

Természetesen igen fontos ilyenkor a jégszükséglet, amit a jegestől minden nap beszerezhetünk, feltéve, ha éppen előtűnk nem adta az utolsó darab jégét. Erre is gondolnunk kell és jégtartalékot kell tartanunk a jégszekrény-

ben, amit hogy megálljon, erősen behintünk fűrészporrall. Igen fontos a kamarában a nyári idő alatt a hűvösöget tartó agyagedény, ebben helyezük el a vaját, de különben mindent a jégszekrényben kell tartanunk. Az első és fő feltétele azonban az élelmiszerek frissen tartásának a sötét és árnyékos kamara. Ezzel azonban nem minden háziasszony rendelkezik, de rendelkezik kályhalyukkal, amit megfelelően kitisztogatva, bizonyos mértékig pompásan helyettesítheti a hűvös kamarát. Természetesen forró nyári napok a háziasszonynak lehetőleg kerülnie kell az élelmiszerek elraktározását, ha ez mégis elkerülhetetlen, a következő tanácsokkal szolgálunk. Húst sohasem szabad fektetni, hanem fel kell akasztani. Ha egy napra tesszük el, be kell sózni, vagy hirtelen átsütöni. A borjúhús a legnagyobb kánikulában is e'áll sokáig ecetben vagy iróban. A sózott húst villával sűrűn szurkáljuk meg. A felszeletelt felvágottat úgy tesszük el, hogy a szeleteket gyengén kenjük be zsírral, így megmarad friss színűnek, nem lesz zöldesszürke. A felszeletelt sajt sósvizes borogatást kap, így nem fényesedik meg és szintén friss marad. Nyáron ne használjunk kenyérgosárnak bádoghó, vagy drótból készült kosarat, helyesebb a porcellán, vagy a műköből készült kosár. Ha zöld salátát teszünk el, ne fektessük a leveleire, hanem a torzsájára s eltevés előtt áztassuk meg jól hideg vízben.

Igen jó tanács még a nagy meleg ellen az, hogy a lakásban állandóan legyen friss ivóvíz, limonádé, vagy gyümölcszörp. Aki azonban meg akar menekülni a délutáni izzadástól, az első sorban mondjon le a délutáni kávéjáról, helyette igyék hideg teát, vagy fogyasszon fagyaltot.

Mindezek felül, ha türheterlen melegeit érzünk, gondoljunk arra, hogy hat őszi-téli hónap alatt vágyódtunk folytonosan a nap éltető melege után s ha a gondviselés ezekben a forró napokban elvétí is a mértéket és tulságos bőkezűségével kellemetlen órákat szerrez nekünk, a mi hollyó rendszerünknek mégis csak a forró nap a közepe, ez ad erőt és ez ad életet is. b. gy.

Kéjgyilkosság, féltékenységi bosszu és vérvád meséje egy epilepsziában elhunyt nyiregyházi cselédleány halála nyomán

Kovács Veron ujfehértói születésű 20 éves háztartási alkalmazottat Nyiregyháza Selyem uca 47. szám alatt a konyhában elhelyezett ágyon e hó 27-én reggel 5-6 óra tájban halva találta gazdája, Kelemen Ábrahám marhakereskedő.

A leány félig meztelenül, arccal a földre bukva feküdt és testén több helyen külső sérelmek nyomai látszóttak.

A kiváncsi nézők megdöbben rémülettel szemlélték a riasztó látványt és feltartóztatlanul megindult a suttogás. A leány nem természetes halállal halt meg, mondták sokan gyanakvó tekintettel, kéjgyilkosság történt. Egy másik verzió szerint a halott féltékeny barátja karddal szabdalta össze hűtlen kedvesét. Így nőtt a mende-monda mindig más köntösben, kibővítve izgalmas részletekkel tarkítva, míg végül veszedelmes és egyben nevetséges formát öltött.

Ma már a városban azt suttogják, hogy a leány vérvád áldozata, hogy ortodox zsidók tették el láb alól.

Ezzel a tömegpszichiózissal magyarázható, ostoba és nevetséges állítással szemben a lefolytatott hivatalos vizsgálat a következő tényállást állapította meg kétsér-

bevonhatatlan adatok alapján. Megállapította, hogy a szerencsétlen leány régi idők óta súlyos epilepsziában szenvedett és halálát az éjszakai roham által előidézt szívbénulás okozta.

A hulla körül semmiféle nyom, vagy tárgy nem volt, amelyből arra lehetett volna következtetni, hogy büncselekmény történt. A leány a kihallgatott tanuk vallomása szerint súlyos szívbaja és gyakori rohamai miatt teljesen visszavonultan élt, barátja, barátjánője nem volt.

A holttestet a Rendőri bizottság jelenlétében dr. Demjén József ügyvezető tisztiorvos vizsgálta meg és megállapította, hogy a jobb felsőkaron és a test több helyén sárgás színű hámfosztott sebhelyek láthatók, amelyeket a szalmazsáknak kiálló részei, a szalma gyűrődései, valamint az ágydeszkafartó érdes, tört részei idézték elő. A leány epileptikus rohamában, önkívületlenül hanykolódott és karját az érdes deszkához dörzsölte, amely természetesen több helyen vérvő sebet ejtett rajta. A holttest fején és baloldalán erősen kifejlődött hullafoltok jelentek meg, míg az orrából megeredt a vér.

Az ügyész a vizsgálat után megadta a temetési engedélyt.

A nóta bölcsőjétől, a cigány vonójáig

Írta: ZSEDÉNYI ALADAR.

Most, hogy a Csokonai-kör és a Diákszövetség figyelme révén bemutatnám a debreceni közönségnek, eszembe jut, hogy nagyon sokan azt kérdezték tőlem, hogy mondjam már meg, hogy is születik a nóta?

A budapesti Studióban és a Budapesti Hírlap hasábjain, nem is olyan régen, esztétikai és lélektani szempontokból már feleletet adtam erre a kérdésre, most inkább egy néhány érdekes epizódot vetítetek le azok előtt, akiket érdekel, hogy mi is történik addig, amíg a nóta az ő bölcsőjétől a cigány vonójáig eljut. Azt mondják a kritikusaim, hogy a nótaszínalók között egyedül vagyok az, aki az indulatait s lelkének megnyilatkozását úgy szövegében, mint dallamában egy személyben lerögzíti. Vannak, akik jobb szöveget írnak, szebb dallamot produkálnak, de úgy a nóta verszetének, valamint melodiájának más-más a mestere. Teszem azt Dankó Pista leginkább Pósa Lajos verseire, Balázs Árpád Farkas Imre és Petőfi szövegeire, Fráter Lóránd Szabolcska Mihály és állítólag az öccsének, dr. Fráter Bélának rigmusaira csinált muzsikát. Ami Dóczynek sem írt maga minden szöveget.

Kitűnő dolgokat produkáltak, de nótaik nem egy lelki forrásból fakadtak. Már pedig elvitázhatatlan, hogyha más nem, de érdekebb, ha a szövegnek, meg a dallamnak is egy melegágya van. A szív. No, meg aztán még egyet, — hogy ami ismert dalköltőinknek az előadásáról is szó essék. Valamennyi a hangszeres fejedelmét, a hegedűt veszi segítőtársul, ha a saját dolgait interpretálja és énekel hozzá. Azok, akik ezeken a nótaestélyeken részt vettek, megfigyelhették, hogy a mi poétáink — vagy nagyon ügyesen kezelik a vonót, de az énekhangjuk gyenge, vagy nagyon bájosan énekelnek, de a hegedűt csak az effektus emelésére használják. És ez ami nagyon nehéz, sohasem hegedülnék és énekelnek egyszerre.

Jómagamról a kritika már régen megállapította, hogy dalolni nem tudok. A hegedűhöz pedig csak nagyon szerény közöm van, de mégis régy szerepet töltök be egyszerre. Magam faragom meg a verset, — magam csinálom hozzá a dallamot, magam énekelem és hegedülök el egyszerre a nótaimat. — A poézisem, az előadásomban megnyilvánuló kedély és hangulat felejtetik a megkívánt művészi produkció fogvatékosságát.

Ennek előrebocsátása után elmondhatok egy-két esetet, hogy micsoda külső jelenségek és milyen belső pszichikai emóciók voltak a szülei egyik-másik nótaimnak.

Mindjárt előjáróban maradjunk itt Debrecenhez közel. Egy kedves meghívót kaptunk Hajdúnánásról. Most már nem emlékezem, hogy a husvétünnepre, — vagy disznótorra hívtak-e bennünket, pestieket, Denique felkerekedtünk. A nánásiak tudták, hogy a pesti vendégekkel jön egy „zeneszerző“ (!) is. Ahogy leszállottunk Nánáson a vonatról, az érdeklődés felém irányult. Egyre-másra faggatták az érkezőket, hogy hát melyik is az a „zeneszerző“?

Végre bemutatkoztunk egymásnak. En egy feltűnően csinos magasnövésű, svászbaltözött, öz-

vegyhez szegődtem társul. A társalgás ezzel indult meg közöttünk, hogy a bájos özvegy kijelentette, hogy ő nem hiszi addig, hogy én költő volnék, amíg róluk, nánásiakról, nem csinálók nóta.

— Hja, kedves nagyságos asszonyom, nem olyan egyszerű a dolog! Van rá eset, hogy olyan öt perc alatt születik meg egy-egy nóta. De néha elmúlik egy esztendő is, amíg produkálhatok valamit.

— No és mi ennek az oka? — volt a kérdés.

— Téma és ihlet a nóta. Lehet, hogy amíg itt leszünk, akad majd téma, de kérdés, hogy lesz-e ihlet hozzá?

— Vgye el a kánya, mi is hát az az ihlet?

— Az ihlet? ... az ihlet? — Hm.

Valami, ami a szívbe kap.

— Például? Mi lehet az?

— Az lehet egy meleg kézzorítás, egy... egy csók, vagy lehet véletlenül egy túl finom rántott csirke, valami savanyúsággal, — esetleg néhány szelet sonka, hozzá egy kis jó bor stb.

— Ha... ha... ha! Hangos, édes kacaj. — Tudja mit, kedves barátom? Elsősorban is egyelőre mondjon le arról a bizonyos mekkézzorításról. Főképpen pedig a csókról. Ellenben miután csakugyan kíváncsi vagyok arra, hogy hogy is születik a nóta, ezennel van szerencsém holnapután a rántottcsirkére és egy kis jó borra meghívni.

Megérkezésünk napján, mi férfiak, a fejedelmi vacsora végeztével haza kísértünk a hölgyeket. Feltűnt nekem az éjszakában, — hogy Nánáson, ebben a módos kalvinista városban, alig voltak megvilágítva az utcák. És ez a körülmény adta meg az özvegytől kívánt nóta témáját. Másnap kora reggel, amikor még a többiek aludtak, kiosontam a verandára és azon melegiben egy mesébe való barcapalinka mellett megírtam a nóta szövegét. Ilyenfórmán ni:

Dorog mellett egy város

Jaj, de sötét, de sáros!

Azért nem jár a legény

Estendeként a lányhoz.

Bíró uram! Arra kéri a párom,

Ha van szíve, gyűjtsön gyertyát

Néha napján Nánáson.

Azt prédikálta a pap

Nem régibe' vasárnap,

Nem is olyan nagy bűn az,

Ha a leány csókot kap.

Nem hát! — Mondja a bíró is —

De Nánáson spórolni kell

A gyufával, gyertyával.

Ezzel a két strófával állítottunk

be a csinos özvegyhez. Többet ma-

gammal mentem, mert mások is

kíváncsiskodtak, hogy hát, hogy is

születik a nóta? Már várt katonás

testtartással a bogárszemű házi-

asszony a portája kopujában.
— Isten hozta! No, van-e téma?
Mert az ihletet már koppasztják odakünn a konyhában.

— Akkor nincs hiba! Kezeit csókolom. De majd egy csendes helyet kérnék, ahol nem zavarnak és ahol imitt-amott egy-egy pohár bort is felhörpíthetnék.

— No majd betuszkoljuk magát a szalonba és rázárjuk az ajtót. Jó lesz?

— Igen, igen. Így gondoltam én is.

Rövid előzetes csevegés után bezárult a szalon kétszárnyú üveg ajtaja mögöttem. Elöttem pottapapiros és hegedű. Fűtőrészttem és közben pengtettem a hegedűm hurjait. Közben észrevettem, hogy az üvegajtó függönye mögött esilognak a szempárok. Kíváncsiskodtak.

Pont a kisült rántottcsirkére elkészült a nóta. A figyelmes háziasszony még négy szál cigányt is kerített az ebédhez. Én lettem a

primás. De kerekedett is utána olyan csoda mulatság, hogy másnap már új nóta született a tegnapi nyomában. Thémát és ihletet adott a hangulat. Az új nóta így hangzott:

Ha még ma is, ha még ma is tegnap este vóna,

A nagybögő tán még ma is szó'na.
A bankómnak öregapja lenne,
A primás meg csupa apró unokákat szedne!

Ha még ma is, ha még ma is tegnap este vóna,

A főbíró tán egy szót se szó'na!
Tűzben égő csókok röpködnének,
Vőlegények lennének a pipálgató vénék.

Ha még ma is, ha még ma is tegnap este vóna,

Az Uristen csillagokat szórna!
Az uborkán sárga barack nőne,
Aztán csak egy nekemvaló, helyre asszony kénel!

No hát instállom a kedves olvasót, így kerül a nóta a bölcsőjétől, a szívtől a cigány vonójáig.

A m. kir. pénzügyminiszter XLVII. jelentése

Közzétették a m. kir. pénzügyminiszter XLVII. jelentését, amely Magyarország pénzügyi helyzetéről 1930 május 1-től 1930 május 31-ig számol be. A május havi állami közigazgatási bevételek 92.1 millió pengőt tettek ki, vagyis az előirányzott 85.9 millió pengőnél 6.2 millió pengővel kedvezőbben alakultak. Az 1929—30 költségvetési év első 11 hónapjában összesen 847.9 millió pengő folyt be, ami 5.5 millió pengővel kevesebb a havi költségvetésekben előirányzott bevételeknél.

A m. kir. posta, táviráda és távbeszélő forgalma az előző év megfelelő hónapjával szemben általában csökkent, ellenben a levélpostai és postautalványforgalom, a budapesti helyi távbeszélgetésekben és a rádióelőfizetők számában emelkedés mutatkozott.

A m. kir. államvasutak és az általuk kezelt helyi érdekű vasutak teljesítménye és a kezelési eredmények az előző év megfelelő havával szemben általában csökkentek.

A Duna-Száva-Adria Vasut forgalmi teljesítményei és a kezelési eredmények ugyancsak némi csökkentést mutatnak.

A Magyar Nemzeti Bank „érvényesítés” május folyamán 8.2 millió pengővel emelkedett. A leszámitolt váltók és közraktári zálogjegyek tétele viszont a hó folyamán 28.6 millió pengővel csökkent. A tényleges jegyforgalom május folyamán 27.7 millió pengővel apadt, viszont az azonnal lejárt tartozások tétele 5.9 millió pengővel növekedett. A tényleges forgalomban lévő váltópénz mennyisége április végétől május végéig kerekén 0.4 millió pengővel emelkedett. A forgalomban lévő váltópénz mennyisége május hó 31-én az alábbiak szerint oszlott meg: tényleges forgalomban 37.012.874.68 pengő, a Magyar Nemzeti Bank pénztáráiban 9.904.919.26 pengő, összesen tehát 46.917.793.94 pengő.

A magyar királyi postatakarékpénztáraknál és a budapesti 12 legnagyobb

pénzintézetnél elhelyezett takarékbetétek álladéka májusban 631.6 millió pengőről 633.8 millió pengőre emelkedett. A folyószámla betétek összege 785.9 millió pengőről 791.3 millió pengőre emelkedett.

A tőzsde indexszám kisebb mérvű esőkenést mutat.

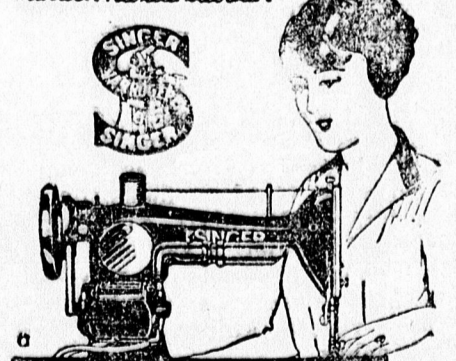
A behozatal az 1929 év május havával összehasonlítva számos árucsoportnál, így különösen a fa, a szén, a textilneműek, a nyersfémek, a papíros, a vilamos gépek és személyszállító autómobilok importjánál csökkent, míg számos árucikk, így különösen a nyersdohány és műselyemfonál importja emelkedett. A kivitelben a gépek és készülékek nagyobb elmaradást mutatnak, míg ellenben a vágó és igás állatok, a gabonafélék, a liszt, cukor és baromfi exportja jelentékenyen emelkedett. A hó folyamán a behozatal értéke 73.4, a kivitelé pedig 85.3 millió pengőt tett ki.

A nagykereskedelmi indexszám a hó folyamán nem változott. A létfenntartási költségek indexszáma, lakásbért is beleértve, 110-ről 107-re, lakásbért is beleszámítva 117-ről 114-re csökkent. Május folyamán a fizetéseképtelenségi esetek száma csökkent. A hó folyamán 19 csőd, 166 magán- és kényszerelvezési eset fordult elő.

A munkanélküliek száma — a szakszervezetek adatai szerint — az előző hónapoz képest némileg csökkent. Májusban 20.732 munkanélkülit tartottak nyilván.

Nélkülözhetetlen

minden háztartásban

SINGER

VARRÓGÉP

MINDENT VARR, STOPPOL ÉS HÍMEZ

Kedvező fizetési feltételek
Alacsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Tűzifát, szenet

legjobb minőségben, legolcsóbb áron ajánl egy vagonfélben, mint felaprózva, házhöz szállítva

Békési és Löw

Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária” malom mellett) Telefonsz. m 945.

Ipartestületi ügyek

A SEGÉDEKRE VONATKOZÓ TÖRVÉNYES RENDELKEZÉSEK.

Lapunk egyik korábbi számában részletesen foglalkoztunk a tanonckérdéssel és most, amint akkor ígértük tettünk, a segédekre vonatkozó törvényes rendelkezéseket kívánjuk ismertetni.

A segédekre vonatkozólag még jócskán az 1884. évi XVII. t.-c.-ben lefektetett rendelkezések vannak érvényben, amelynek fontosabb rendelkezései a következők:

Ha a segéd munkába lép, köteles munkakönyvét munkaadójának azonnal átadni, hogy ebből az iparos megállapíthassa, hogy előző munkaadójától való kilépése igazolva van-e. Ennek a keresztülvitele a gyakorlatban úgy történik, hogy az iparos megnezi: segédjének munkakönyve ki van-e jelölve az előző munkaadótól. Ezen rendelkezés annyiban bír fontossággal, hogyha valaki anélkül alkalmaz segédet, hogy az előző munkaadótól ki lenne jelölve, a segéddel együtt felelős az előző munkaadónak okozott károkért. Ha azonban a munkakönyv ki van jelölve, az iparos nevének, foglalkozásának, lakásának, a munkábalépés napjának, az alkalmaztatás minőségének (pl. Kiss Péter cipésmester, Debrecen, ucca ... házszám, 1930. VII. 5., cipészsegéd) sajátkezű beírása után ha adéktalanul, de legkésőbb a munkábalépés napjától számított 14 napon belül az ipartestületnél bemutatja. Az ipartestület a munkakönyvet lebélyegzi és ezzel a munkaviszonyt igazolja.

Ha a segéd munkából kilép, a munkaadó szintén sajátkezűleg írja be a munkakönyvbe a kilépés napját és az így előkészített munkakönyvet az ipartestületnél ismételtén bemutatja abból a célból, hogy az ipartestület a munkából való kilépést is igazolhassa.

Ezek voltak az általános rendelkezések.

A felmondás tekintetében a törvény így rendelkezik, hogy a felmondási idő mindkét fél részéről 14 nap, de csak az esetben, ha a segéd legalább 8 napja már munkában áll. Tehát az első héten úgy az iparos, mint a segéd felmondhat, anélkül, hogy a 14 napos felmondási idő kötelező lenne.

Ezen rendelkezések alól kivételt képez gyárakban a munkarend, vagy pedig a segéd munkábalépése alkalmából létrejött megállapodás. Ugyanis a törvény megengedi azt, hogy a munkábalépés alkalmából a felek — segéd és munkaadó — sajátmaguk állapíthassák meg a törvényben előírtól rövidebb, vagy hosszabb felmondási időt.

Ha a 14 napi felmondási idő le is telt, a segéd mégsem léphet ki addig alkalmazásból, ameddig a munkabérébe kapott előleget le nem dolgozta, vagy ki nem fizette, vagy pedig ameddig az átvett munkát be nem fejezte.

Ha a segéd ezek ellenére is kilépne a munkából, a felmondási idő letöltése, előlege ledolgozása, vagy megkezdett munkájának befejezése céljából — szükség esetén karhatalommal is — visszavezethető.

Rendelkezik a törvény atekintetben is, hogy mikor léphet ki a segéd felmondás nélkül, illetőleg mikor lehet a segédet azonnal elbocsátani. Ezen rendelkezések szerint a segéd azonnal elbocsátható, ha nyereségvágyból eredő büncselekményt követ el; ha az iparos, helyettese, vagy az iparos egyik családtagja el'en tettleges bántalmazást vagy súlyos becsületsértést követ el, kötelességei teljesítését makacsul megtagadja, vagy ha az iparos akarata ellenére egy egész munkanapon át igazolatlanul szünetel; ha megintés dacára a ház, vagy üzlet biztonságát vigyázatlansága által veszélyezteti; ha három napnál tovább tartó szabadságvesztés-

büntetés alá kerül; ha a szerződésileg elvállalt munka teljesítésére képtelen; ha valamely undorító, vagy ragályos betegségben szenved; ha az iparos bizalmával való visszaélés által az üzlet érdekeit veszélyezteti. A segéd felmondás nélkül azonnal kiléphet, ha az iparos, helyettese, vagy az iparos hozzátartozói őt, vagy családja tagjait tettleg bántalmazzák, ellene, vagy ellenük becsületsértést követnek el; ha az iparos szerződési kötelességeit nem teljesíti. ha darabszámra dolgozik és az iparos őt folytonosan munkával ellátni nem képes; ha a munka folytatásánál egészsége, vagy élete veszélyeztetve

van; ha az iparos, helyettese, vagy az iparos hozzátartozói őt, vagy családja tagjait erkölcsstelenségre, vagy törvényellenes teltre csábítják.

Összegezve tehát a fent elmondottakat: segédet munkakönyv nélkül alkalmazni nem szabad; munkakönyvet 14 napon belül be kell jelenteni (hogy ez miért fontos és miért írja ezt elő szigorúan a törvény, arról következő cikkünkben részletesen be fogunk számolni), kilépés alkalmával pedig a munkakönyvet a segédnek azonnal átadni.

Itt jegyezzük meg, hogy az ipartörvény szerint „gyakornok” nincs, hanem csupán tanonc, vagy segéd.

Az önállósulás körülményeiről s általában az iparváltásnál követendő eljárásról a közeljövőben fogjuk érdeklőségünket tájékoztatni.

Néhány tőkecsoport működése általános drágulást idézett elő Franciaországban

Páris, július 30.

Az életviszonyok megrágulása — elsősorban a kenyér árának emelkedése — élénken foglalkoztatja a sajtót és a közvéleményt Leon Meyer képviselő és Tardieu miniszterelnök között ebben a kérdésben nemrégiben levélváltás folyt, amelyet a lapok is közöltek. A miniszterelnök a gabona árban bekövetkezett hirtelen áremelkedés magyarázatául a tartósan rossz időjárásra hivatkozott. Leon Meyer most a miniszterelnökhöz intézett újabb levelében rámutat arra, hogy nagy része van a viszonyok megromlásában bizonyos tőkecsoportok közreműködésének.

Ezek előbb az árfolyamok leromlásával hatalmas készleteket vásároltak össze, most pedig — az árfolyam felverése után — óriási nyereségeket vágnak zsebre. A képviselő hibáztatja, hogy prémiumokkal mozditják elő a gabona kivitelét; ennek köszönhető, hogy 6.5 millió métermázsza gabonát adtak el külföldre. Hibáztatja továbbá, hogy ma is érvényben tartják a tiltó jellegű vámokat és hogy nem használják fel azt a 80 milliót, amelyet a képviselőház az áruk egyensúlyozása céljából gabonakészletek felhalmozására szavazott meg.

Olóval szurkált össze a felesége egy mindszenti borbélyt

Szegedről jelentik: A múlt éjjel életveszélyes állapotban szállították be a klinikára Mindszentről Ágoston Lajos borbélymestert. A betegen három hatalmas szúrásí sebet állapított meg az orvosi vizsgálat, az egyik a szívkamara fölött, a másik kettő pedig a tüdőt érte.

A borbélyt a hajvágó ollóval szúrta össze a felesége, akivel az utóbbi hónapokban rossz viszonyban élt.

Ágoston Lajosné szombaton éjjel, — amikor részegen tért haza a férje, — ismét szenvedélyesen kifakadt s alaposan összeszidta, mire Ágoston ütlegelni kezdte a feleségét.

Az asszony felkapta az asztalon

heverő hajvágó ollót és azt háromszor egymásután beledöfötte a férjébe.

Verekedés közben a petróleum lámpa lezuhant a földre s a szétfolyó petróleum lángra lobbant. Meggyulladt a szoba szőnyege s a bútorok is.

Az asszony erre sikoltozva futott ki a lakásból s a kiálltozásra felébredtek a szomszédok, akik azonnal az oltáshoz láttak. A lángokból elsőnek az összeszurkált és eszméletlen állapotban fekvő Ágostont mentették ki, akit orvosi segély után a szegedi klinikára szállítottak. Ágostonné elájult s csak az odaérkező rendőrök térítették eszméltre. Az asszonyt kihallgatták a rendőrségen, majd őrizetbe helyezték.

Mentőszekrények cséplőgéphez, automobilhoz és gyárakba a legolcsóbban

Schön Sándor kötszer- és orvosi műszertárban Debrecen
Piac ucca 14. (Csapó-u. sarok). Telefon 11-55.

Rádió kölcsön kapható!

Okvetlen hallgassa meg a Magyar Orion gyár Fenomen rádióját Havi kölcsöndijért kapható.

Földes Sándor cégnél

Piac-u. 43. (Svetits bérház.)

Régi rádóját becseréljük modern hálózati gépre

SZÍNHÁZ

A SZEGEDI SZÍNHÁZ UJ TAGJAL

Kürthy György, a szegedi színház új igazgatója, most fejezte be új társulatának szervezését. A színház új tagjai között több olyan színész és színésznő van, akiket Debrecenből ismer a közönség. Így a primadonna Elek Ica, táncos-komikus Károlyi Vilmos, komikus Fülöp Sándor és Hortobágyi, operanékes Szórád Ferenc.

Az új szegedi társulat tagjai a következők: primadonnának Szegedre Kassáról hozta el Elek Ica; drámai hősnő Mészáros Mária; komikusok: Fülöp Sándor, Zilahy Pál és Hortobágyi Artur; szerelmes Fáy Béla; táncos-sihederek Károlyi Vilmos és Veszely Pál; prózai siheder Palásthi Géza; anyaszínésznő Gyöngyössi Erzs; naiva Kolos Margit; másodszebrettek: Lovag Mimi és Sándor Stefi; jellemszínésznők: Acs Rózi és Gabányi Böske; szalonszínésznő Vlascits Györgyi. Az operaegyüttes nagyon megerősödött a két baritonistával: Del'Chin Guidóval és Horváth Józseffel, valamint a Városi Színház koloraturékesnőjével Szabó Stefivel. A régi szegedi gárdából jövőre is megmarad Szórád Ferenc tenorista, Arany József basszista, Szász Edit drámai szoprán, Sz. Patkós Irma énekesnő, Kiss Manya első szubrett, Tolnay Andor bonvivant, Ajtai K. Andor énekes. Hereeg Vilmos apa- és jellemszínész, Táray Ferenc hős, Pártos Klára szende, Peéri Piri jellemszínésznő, Nagy György jellemszínész, Szilágyi Aladár, Sümei Ödön, Rónai Imre, Rónai Béla stb. A színház főrendezői Németh Antal dr. és Sziklai Jenő, karnagyai pedig Friedl Frigyes és Beck Miklós maradnak a jövőben is. Az új szezon szeptember második felében kezdődik.

NEM TÜLKÖLNI, HANEM FÉKEZNI KELL.

Berlinből jelentik: A rendőrbíró, ság ötven márka pénzbüntetésre ítét egy Hamburger nevű ügyvédet, mert a Kurfürsten dammon autót vezetve, feleslegesen túlkölt. Az ügyvéd előadta védekezésében, hogy majdnem elütött egy idősebb asszonyt, csak a túl költséssel tudta elkerülni a balesetet. A rendőrbíró nem fogadta el a védekezést és kijelentette, hogy nem túlkölni, hanem fékezni kell.

Lábizzadás

ellen egyedüli biztos szer a SZÉKELY-FÉLE FORMIN CREM á 1.- P és HINTÓPOR á -80 fill.

HÓNALJ ES KEZ IZZADAS ellen legfokéletekesebb a kellemes illatu Székely-féle FORMIN LIKVID á 1.20 P, kapható a SZÉKELY PATIKABAN a nagyállomás mellett.

METEORBAN, csütörtökön és pénteken: „Zoro és Huru este a Güre Marstával”. Enekes, táncos vídamság. 3 film és 2 szinpadí részben. Megelőzi: „Ne játsz a nővel”. Szerelmi játék, 8 felvonásban. Harry Liedtke és Hilda Rosch főszereplésével. Előadások: 6, 8 és 10 órakor. Jegyelövétel állandóan.

Magyar szemmel Salzburgtól — Kölnig

Második közlemény.

München, jul. 27.

Münchenben három napi időtöltés talán annyi, mint egy pillanat az esztendőben, de aki ezt a pillanatot megragadja, a leghosszabb emberéletre elegendő, felejtethetetlen benyomást szerezheti.

Müncheni élményeimet összegezve, háromféle momentum kötötte le figyelmemet: a benne feltűnő példás rend-, tisztaságszeretet, a városnak, mint ilyennek külső (építészeti) és belső (muzeális) felbecsülhetetlen értéke és végül a polgárságnak minden nyomorúságon átmentett, romlatlan, mondhatnám gyermekien naiv kedélye. E három összetevő adja a város teljes képét, hozzátéve, hogy ahogyan München meg van építve, az minden városépítkezésnek diszere és példájául szolgálhat.

Hosszu, széles boulevardok a város minden részén, most illatozó hársorokkal és általában fa és kert és zöld és virág mindenütt. Virág- és fűmezőbe ültetett, pazar szökőkutak — ah Debrecen! — művészi szobordíszek elragadó külsőt kölcsönöznek az amúgy komoly méltóságu és finoman elegáns városnak. Első érzésem határozottan az áhitat és tisztelet érzése volt ez iránt az alapos és komoly, munkaszerető germán nép iránt, amelyet nagynak álmódott jövőjéért kínosan küzdeni, de mégis derűsen verejtékezni látam. Hogy mi a német karakter, azt két szóban nem lehet meghatározni, de ama festőművész példája szerint, aki valamely képtárban egy agyonbámult és szóradattal agyondícsért kép előtt ennyit mondott: das ist gemahlt, en azt mondanám: das deutsche Museum. Aki ide belép, az látja, hogy egy hihetetlen energiájú és tudású, monumentális elgondolási, a kivitelben utólérhetetlen alapossgá, kitarító, minden nagyért, szepert lelkesedő néppel áll szemben. Ez a néhány év óta megnyitott kiállítás eddig 15 km. terület beszárgulását kívánta; csak száguldas a magamfajta látogatók számára, mert alapos szemléről szó sem lehet. Jellemzőképpen csak annyit, hogy vannak heti, havi, sőt évi bérletjegyek. De mi lesz pár év múlva? Mert már fedél alatt van a meglevőnél minimum kétszer nagyobb, több emeletes épület, — mindez az Isar kedves fekvésű szigetén. Nincs az emberiség kultur-történetének olyan ága, amely embriójától kezdve az utolsó hetek eseményéig történelmi fejlődésben megjelenítve ne volna. Megjelenítve, mert a napfényről egyszerre misztikusan sötét bányába jutunk, hol a megtevesztésig élénk látszó alakok, bányalámpával, szerzőmokkal felszerelve végzik életöröl munkájukat; a járművek fejlődéstörténetében a primitív eszkimó fogat épűg ott van, mint II. Lajos bajor király aranyos diszkocsija; megdöbbentően érdekes kép a szántás fejlődése. Csakhamar a nagyszerű Zeiss-féle planetáriumba hívnak be; elsőtűtül a szoba, fölöttünk kigyulnak a csillagok (vezérvil jelzi a neveket); pillanat és felkel a nap fejük felett, már meg is futotta pályáját, ott ragyog a hold is, a hangunk is eláll a csodálkozástól. A zeneművek termében 400—500 éves hangszerek, az udvarias ör már pengeti is a lágy hurokat; gépek működnek, művirágok eredeti illatot árasztanak; a homok- és vízi-óra apró szemekben és cseppekben jelzi az idő múlását; egy szóval itt minden él, működésben van, mintha nem is muzeumban volnánk; utiársnöm szerint, valóságos eleven lexikon ez.

Az idő sürget, tovább rohanunk: muzeumból ki, muzeumba be s mindenütt a bűmulat és csodálkozás hangja ropog el ajkunkról. Hihetetlen értékű anyagalmaz van pld. a bajor nemzeti muzeumban, nem kevésbbé a néprajziban. Szébbnél szébb templomok nyitnak 5 perces pihenőket, szemünk azonban itt sem nyugodhat, míg végre fáradtan rogyunk le egy padra München

városligetében: az Englischer Gartenben. De ezt is be kell szaladni, mert oly gyönyörű, hogy a János vitéz tündérszigete lehetett csak szebb.

Napi programunk utolsó állomása mi lehetne más, mint München örök karakterisztikuma, a város leglátogatottabb helye: a világhírű Hofbräuhaus. Mint a müncheni ó-német házak, ez is kiugró toronyerkélyvel, hullámvonalban csucosodó oromfalával, arkádíves uceafolyosójával, nagy félköríves, színes ablakaival, beszédes emléke a régi germán építkezésnek. Nagytermében telepedtünk le és csüggedten ragadtuk két kezünkbe a jó liternyi ürtartalmu „Mass“-t, nagyot sóhajtottunk és nekilendültünk, — mint heros a szörnyetegnek. Nem tréfa ez, hidd el, óh nyájas olvasó, mert szemben ülő német bajtársunk is reményvesztetten rebegte a tiz kerty után: „oh, Herr Gott!“, már pedig ott komoly a dolog, ahol a német az Istent emlegeti. Hát ez is csak megtörtént valahogy, sőt a leg-rövidebb uton haza is találtunk; sokkal nehezebben ment a válás magától a várostól, mert az indulás percében úgy éreztük, hogy legmeghittebb barátunktól bucsuzunk. — persze itt is a viszontlátásig.

Mainz—Köln—Aachen.

Szinte megállás nélkül robot vonatunk Mainz felé; itt rögtön hajóra szállunk és 10 perc múlva már vigan szeljük a Rajna hullámaint Köln felé. Felejtethetetlen kép tárul elénk, mindkét part úde, friss, bősönös zöld milliójében századok óta ott felejtett, omladozó, bus titok őrző, sok-sok várronjával; méla részvét két szívünkben a kegyetlen Loreley áldozatai iránt, de ez önfeléd részvétét csakhamar megzavarja a partokon lüktető, eleven városi élet, Koblenz és Bonn előtt. Mindenütt merész alaku, vadregényes hegyek, majd szelid lejtők, végül Kölnnél elsimulnak a dombok; ez már németalföldi táj. Rövid pár perc Kölnben; csak annyi az időnk, hogy vonatra szállunk; délután félhat óra van és háromnegyednyolckor kikötünk Aachenben.

Látogatás

a Carolingok ősi fészkeben. Magyar emlék Aachen városában.

Már ugy benne vagyunk a világjárásban, mintha életünkben mindig utaztunk volna. Lakás-szerzés, Csomagoktól való megszabadulás után vigan nekivágtunk a városnak. Félkilenc óra; egészen világos van. — Aachen magasan fekszik, — tehát Glück auf! Ismerkedjünk az idegennel. Célunk természetesen a Nagy Károly frank király, egyúttal római császár alapította régi dóm és városháza. Felüőnön sok az ember, mi mégis mit sem sejtünk, de amikor a dóm elé érünk, eláll a lélegzetünk; a templom kivilágítva, 27 méter magas, színes üvegablakai elbűvölően ragyognak, beláthatatlan tömeg a bejárat előtt; szigorú rendőri kordon tartja a kettős sorokat a templomi körmenethez. Már már reményvesztetten visszavonulunk az első zord, tiltó szó hallatára, amikor komoly lendülettel felmutatom újságiról igazolványomat. A rendőr szalutál, megnyílik a félelmetes sorompó és lassu menetben ráérünk tetőtől talpig bámulni ezt az építészeti csodát. Mórál vegyes bizánci stílus a belseje, a mennyezet és oldalfalak nagyrésze ragyogó aranyalapú, színes, mozaik berakás. Amig felfelé csodálkozunk, előrejutunk néhány lépést. Közben megtudjuk, mily szerencsés időben poty-tyantunk az események közepébe. Most van a 7 évenként szokásos Heiligümerfest, a dóm relikviáinak kitétele, imádása, a legbensőségesebb áhitat közepette. Krisztus keresztjének, ruháinak, szögének, szivacs-darabjának, töviskoszoru-tűskéjének stb. darabjaihoz csatlakoznak Szűz Mária rubája, Krisztus pólyakötőjének darabja, Keresztelő Szent János halotti leple, stb. Mind-ez aranytartókban, üveg alatt kitéve. Emeli a pompát egy 2 évvel ezelőtt megkoronázott Madonna-szobor, a gyermek Jézussal (aranyból), az u. n. Marienschrein, a 12 századból, arany-szöszék, drága kövekkel ékesítve, arany-főoltár; minden csillog a Barbarossa Frigyes ajándékozta óriási körcsillár fényétől. A templom kupolás részét Nagy Károly építette; később bővült a látogatottáa folytán. A király u. i. a pápával, a jeruzsálemi patriarchával, a török szultánnal való jó barátsága révén mesés relikviákat gyűjtött kedves városának temploma számára. Ezek mind a templommal összefüggő Schatzkammerban vannak elhelyezve. Az ereklyék messze földről vonzótták a hívőket, ugy, hogy már a Carolingok idejében szokássá vált a bucsujárás. Később 7 évenkénti kitével és körmenetet határozott el az egyház, ami napjainkig fennáll. Mi az esti zárandoklatban vettünk részt. Más-

nap ugyancsak kivételesen, idő előtt bejutottam a Schatzkammerba. Itt láttuk Nagy Károly lábszárcsontját, biborszalaggal átkötve és aranykeresztbe rejtve, ugyancsak egy a keresztjét, míg koponyájának darabját arany hermában a templomban csodáltuk. Itt van a római császári korona, a királyi álmok netovábbja — hü másolatban — eredetije Bécsben. — Szent Péter bilincsek egy láncszem-darabja — a 12. sz. Rómában látható — és nehéz volna felsorolni, hogy a gyönyörű misernák mellett még mi mindent láttunk, a véletlen jóvoltából. Megnéztük a régi városbázát. Külön leírást kívánna. Bele se kezdék. És ami minket, magyarokat különösen érdekelt, a dombeli magyar kápolnát, amit I. Lajos királyunk a magyar zárandokok számára építtetett 1374-ben. Fehér falu, derűs kis kápolna, virágokkal telehintve hirdeti, hogy nagy volt hajdan a magyar. Mindezek után Aachenben semmi sem érdekelt; kerültünk a franciás jellegű városban minden illúzióröntást és sietve átléttük a belga határt.

(Folyt. köv.)

Sipos Mária.

Augusztus 1-től kezdve átvehetők az igazolványok a debreceni amatőrfénykép pályázatra

Szakál fotószaküzletében, Piac ucca 34.

Világkiállításra kerülnek a debreceni amatőrök legszebb képei.

Mint ismeretes, a Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetsége a debreceni amatőr-élet megszervezésének megindítása céljából nagyszabású pályázatot hirdetett.

A pályázat tárgya lehet: 1. bármilyen tárgyú; 2. Debrecen és környékén készült táj, néprajzi és zsánerfelvétel. A képeket díjazásul csak úgy fogadják el, ha azok elben az évben készítettek. — Ennek igazolása céljából a Szövetség igazolványokat bocsátott ki, melyeket minden amatőr díjmentesen megkaphat Szakál Géznál, Piac ucca 34. szám alatt. A képek bármilyen nagyságban készíthetők és hátlapjukon az illető amatőr nevének, lakhelyének, a felvétel tárgya, helye, ideje megjelölésével szintén Szakálnál leadandók. A képeket ő gyűjti össze a Szövetség megbízásából és továbbítja a szűrihez.

A képek díjazására a Szövetség ezüst plaketteket ad, ezen kívül cea hatvan különféle szép díjat osztanak ki, melyek között fény-

képezőgépek, nagyítógépek, felszerelések, stb. vannak. Az összes díjakat jóval a pályázat lejártá előtt kirakatban közszemlére tesszik ki.

Minden amatőr már most készüljön a pályázatra és minél több képpel vegyen részt abban. Különösen arra hívjuk fel a debreceni amatőrök figyelmét, hogy az Országos Szövetségnek nagyon értékes világkiállításra való gyűjteménye van, amelyet szeretne kiegészíteni Debrecenből való jellegzetes képekkel. Lehetőleg tehát törekedjenek, akik pályáznak arra, hogy a Debrecenből a világkiállításra kerülő kép valóban és hamisítatlanul Debrecen énjét és lelki-ségét tüntesse fel.

A pályázatban való részvételhez szükséges igazolványokat augusztus 1-től kezdve bárki átveheti. — Az igazolványok semmiféle kötelezettséggel nem járnak, de igazolvány nélkül senkinek a pályamunkáját nem bírálja el majd a zsűri, melynek tagjait a legközelebbi hírünkben közölni fogjuk.

A gondatlan kötérlhintást 100 pengő pénzbüntetéssel sújtotta a tábla

Két évvel ezelőtt, 1928 augusztus 18-án nagy riadalom színhelye volt a külsővártér. Egy fiatal eszedéleány leesett a körhintáról és súlyos sérüléseket szenvedett.

Szülgyi Eszternek hívják a sértettét, aki vasárnap délutáni kimenőjét élvezte a vásárban. Elvetődött a mutatványos bódékhöz, ahol megtetszett neki a körhinta és jegyet váltott rá. Csakhamar a hinta csónakjában ült és nagy lendülettel hintáztott.

Már magasan ívelt a hinta, mikor a nézők sorából egy fiatal leány, aki a leány tismerte, megirgylte jó dolgát és mikor a hinta a vázat surlta, felugrott a leány mellé. Ebben a pillanatban a hirtelen megterhelés alatt a csónak

beszakadt és a leány a már ismét nagy ivben lendülő hintából a földre esett. Súlyos belső sérüléseket szenvedett az esés következtében, úgy hogy a mentők szállították el a szerencsétlenség színhelyéről.

Az eséstől kifolyólag gondatlanságból okozott súlyos testisértes miat' indult bünvádi eljárás a hinta tulajdonosa: Pentaller Béla ellen. Ennek idején a debreceni törvényszék büntösségét megállapította és 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. Tegnap a debreceni ítélőtábla Kulín-tanácsa foglalkozott Pentaller Béla ügyével és a törvényszék ítéletét teljes egészében helybenhagyta.

Szezon utáni rendkívül olcsó árak.
Peris Kárlv
rőtös és rövidáru üzletében
Debrecen, Szent Anna u. 5. Telefon 12-44.

1 mt. gyönyörű mosóműslyem 1.55
1 „ „ Ia. Ia. 1.85
1 „ „ Sevilla divatminták ... 2.96

Bemberg Parisette maradékok, fekete és színes cérnaflór női harisnyák, férfi zoknik és nyakkendők, eddig még nem látott olcsó árakon.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

Az az északnyugati betörés, amelyről tegnap említettünk, az éjjel folyamán lényegesen bekövetkezett és az ország északnyugati felében jelentékeny csapadékmennyiséggel járt. Szombathelyen zivatarok voltak, 30 milliméternyi csapadékkal, de Budapesten is több, mint 10 milliméter esőt mértek.

Az európai időjárás helyzetét az jellemzi, hogy Közép- és Észak-Európa nyugati óceáni légáramlás hatása alatt meg-megújuló esőket és zivatarokat kap, míg Dél- és Délkelet-Európában derült és igen meleg az idő. Külföldön Észak-Németországban voltak tegnap nagyobb zivatarok. Mi sem számíthatunk a közeljövőben az időjárás helyzetét illetően: továbbra is kapunk újabb esőket, lényeges hőmérsékletkülönbségek azonban nem kell tartanunk.

JÓSLAT: Változó, helyi zivatarokra hajló idő.

MILODIN

poudert

még a fiatal lányok is örömmel használják, igen szépen tapad és nem feltűnő!

1 dob. P 0.80, 1.60, 2.40

A háztulajdonosok gyűlése a lakásfelszabadítás ügyében. A debreceni háztulajdonosok egyesületének 1930. augusztus hó harmadikán, (vasárnap), délután két órakor, a Városháza nagytermében tartandó rendkívüli közgyűlése a tagokat tiszteltetve meghívom. Tárgysorozat: A lakásfelszabadítás. Biró Sándor sk., ügyvezető elnök.

A debreceni motorosok és autósok összejövetele. A debreceni motorosok és autósok ma, csütörtökön este kilenc órakor az Angol Királynő éttermében összejövetelt tartanak, amelyen a vasárnapi túra- és gyorsasági versenyről számol be vitéz Kiss József. — Hír szerint a vasárnapra Debrecenbe tervezett autó- és motorkerékpárverseny elmarad.

Orvosi hír. Dr. Havas Sándor orvos, rendelőjét a Méliusz tér 7. szám alól a Burgondia uca 4. szám, első emelet, helyezte át. — Rendel délelőtt 8—féligéletről, délután 4—6-ig. Telefon szám: 7-25.

Adomány. N. N. a debreceni Izs. Négyvet részére harminc pengőt adományozott, melyet az elnökség köszönettel nyugtáz.

A Nyári Egyetem sportfilm előadása. Augusztus hó elsején, pénteken délután öt órakor a Déri-múzeum előadótermében, a Nyári Egyetem, igen érdekes sportfilm előadást rendez. Az előadás az oktató részen kívül igen érdekes jeleneteket ad elő a sport különböző ágaiból. Igy nagyon izgalmas futball, atlétika, box, birkózó jelenetek képezik a sportfilm műsorát s ezek között is legérdekesebbek a Klebelsberg Kupa vízpoló tornájáról készült, igen érdekes és izgalmas s természetesen mozgó felvételek. A konferálótisztét Hadházy Dezső testnevelési tanár tölti be, kinek személye garancia a laikus közönség előtt is a sportfilm előadás teljes megértésére. Az előadást a helyi sportegyesületek tagjai ötven filléres belépődíj mellett, tekinthetik meg, úgyszintén kedvezményt élveznek a diákok s a katonák is.

A világhírű

Mercedes-Benz

személy és teherautók és a M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott

MÁVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselete és eladási központja:

MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV., Váci-utca 24.
Közvetképviselet: Révész Imre Debrecen, Hunyadi-utca 21. sz.

Sok az üzemi baleset Debrecenben

Debrecenben nagyon elszaporodott az utóbbi időben az üzemi balesetek száma. Szegény munkás emberek esnek áldozatul kisebb-nagyobb sérülésekkel a gépeknek, vagy a vigyázatlanságuknak és így a sérülés folytán hosszabb-rövidebb ideig munkaképtelenné válnak, ami pedig nagy baj a mai nehéz viszonyok között, amikor amúgy is oly nehéz munkát találni.

Putnoki Imre napszámos, Nyil uca 111. sz. a. lakos a postapalota építkezésénél dolgozott. Munka közben egy nehéz vastartály a lábára dőlt és a bal bokáját összezúzta. A mentők részesítették első segélyben, majd hazaszállították a lakására.

Szerepi Mihály kocsis, aki Rác Mihály gazdálkodónál van alkalmazva, az ebesi állomáson tengerrit rakott. Amint egy zsákot fel-emelt a szekérről, egy vaslemez a jobb lábára zuhant és a lábaféjét összezúzta. Behozták Debrecenbe

és itt a sebészeti klinikán beköztették, majd a mentők a lakására szállították.

Burai András kőművessegéd, Temető uca 14. sz. alatti lakos a Piac uca 42. sz. házban egy pince lépcső átépítésén dolgozott. Munka közben a ferde talajon oly szerencsétlenül csúszott meg, hogy a lábaféjét kifecamította. A mentők részesítették első segélyben, majd hazaszállították a lakására.

Súlyos szerencsétlenség történt a Hrabéczy-féle kelmefestő és vegytisztító gyárban. Kiss Erzsébet 18 éves gyárimunkásnő a vasalógépnél dolgozott és a ruhaneműket adogatta be a gép henger alá. Egy pillanatra félre nézett és ez elég volt arra, hogy a henger a kezét elkapja. A forró henger nemesak összezúzta az alá került ujjakat, de másodfokú égési sebeket is okozott rajta. A súlyosan sérült leányt kiszállították a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették.

Rothschild baroness esküvője. Párizsból jelentik: A párizsi társaságoknak nagy szenzációja volt — Edouard de Rothschild báró legfiatalabb leányának az esküvője. Calman Lewi, a híres párizsi kiadó fiához ment feleségül. Az esküvő a Rothschild templomban (a Rothschild-család alapítása) zajlott le. Megjelentek az esküvőn a párizsi, bécsi, londoni és a frankfurti Rothschildok az arisztokrata a pénzügyi, irodalmi és művészeti világ reprezentánsa képviselői. Fény-

MILODIN

jégpor
lábizzadás ellen.
Közkezdveltségnek örvend.
1 drb 1 pengő.

Orvosi hír. Dr. Vajda Lajos, a tüdőbetegek szakorvosa, szabadságáról hazaérkezett s rendelését Arany János uca 2. szám alatt, (Hungária épület), újból megkezdte.

A Debreceni Polgári Lovász-egyesület, augusztus hó kilencedikén, délután hat órakor tartja évi rendes közgyűlést a lövőde helyiségében. Az Elnökség.

Eltört a szekér a karját. Súlyos baleset érte tegnap a köztisztasági vállalat teoplán Kiss Béa kocsist. Az egyik társának a megrakott szekere vigyázott és amíg a lovak legeltek lefeküdt a szekér mellé, s közben elaludt s a legelésző lovak a szekeret keresztülhúzták a balkarján, amely a súlyos szekér alatt eltört. A mentők részesítették első segélyben, majd kiszállították a sebészeti klinikára, ahol a törött kar gipszbe helyezték és onnan hazaszállították a lakására.

Két iszákost a bíróság kililtott a kocsmákból. Prágából írják, hogy a preraui járásbíró két iszákost, kik gyakori közbotrányaikkal tették ismertté nevüket, az összes ottani kocsmák és vendéglők látogatásától eltiltotta. A bíróság ítéletét közölték az összes kocsmárosokkal és vendéglősökkel.

MILODIN

arckenőcsőt

használjon. — Beszerezhető mindenütt!

1 tégely P 0.50, 1.—, 1.50
Nappali használatra 0.80, 1.20

JESZENSZKY ANDOR
Debrecen, Kossuth-u. 1.

árban úszott a templom és rengeteg virággal díszítették fel. Az egyházi szertartást dr. Israel Lewy, Franciaország főrabijja végezte. A szertartás után gyűjtést rendeztek az árva zsidó menyasszonyok részére. A templom-szolga ezüsttálcája azonnal tele lett bankjegyekkel. Különböző valutákat adományoztak a nemzetközi részvevők, de ezek a valuták kivétel nélkül mind százas és ezres címletek voltak. Párizs koldusainak és szegényeinek igen jó napjuk volt, mert az örömapa óriási összegeket ajándékozott jótékonycélra.

ELRONTOTT GYOMOR.

bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájt, homlokfájás, láz, székszorulás hányás, vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József keserűvíz használata a sok év és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

A Debreceni Vadásztársulat ma délután hat órakor tartja évi rendes közgyűlést, a Városháza nagy tanács-termében.

Haragjában kilenc esztendeig nem szólott a feleségéhez. Londonból jelentik: Kienc évvel ezelőtt történt, hogy John Collins birminghami nyugalmozott postatiszt összeveszett a feleségével, aki az ő akarata ellenére a színházba ment a leányával együtt. — Azt az erkölcstelen szindarabot nem szabad látnotok! — mondotta a feleségének. — Ha nem engedelmkedel akaratomnak, akkor soha nem szólok hozzád egy szót sem! Az asszony nevetett és a leányával együtt elment a színházba. Mr. Collins azonban nem tréfált. Ezután csak írásban választott a felesége kérdéseire és kilenc esztendeig hosszantotta így az asszonyt, aki végtére kifogyott a türelemből és válóperet indított ellene. Mostanában tárgyalta ezt a különös válóperet Hopkinson bíró, aki az asszony panaszána meghallgatása után így szólt a férjhez: — Mr. Collins elismerem ön-ről, hogy szavatartó, határozott jellemű ember, de most már azt is be kell bizonyítania, hogy józan esze sem hiányzik. Nem érdemes egy ilyen csekélység miatt elveszíteni egy jó feleséget. Várok még öt percig ha ez alatt nem fog szólni feleségéhez, eldöntöm a válóperet az ön kárára — Mr Collins ránézett a fali órára, gondolkodott és a negyedik percben odafordult a feleségéhez: — Nem fogsz ezután színházba menni, ha én azt mondom, hogy ne menj? — Soha, — felelte örömmel az asszony. — Akkor gyere ide! Mr. Collins kitérte a karjait, megölelte az asszonyt és megcsókolta. — Menjünk haza — mondotta ezután és kilenc évig reggeltől estig mindig járn fog a szám, hogy elmondhassam neked, ami kilenc év alatt bennem rekedt. — És boldogan elhagyták a tárgyalótermet.

Kinyújtózkodjunk. Londonból jelentik: A pittsburgi Mellon-intézet avókkal végzett hosszabb kísérletek útján megállapította, hogy az egészséges alvó éjjelenként átlag húsz—negyvenötötör változtatja helyzetét s minél kényelmesebb az ágya, annál többet forgolódik. A kísérletek alapján az amerikai hadsereg főparancsnokság útastást adott ki, amely megállapítja, hogy a legegészségesebb a teljesen kinyújtott helyzetben való fekvés, a katonák tehát álmukban ne húzzák magukat össze.

MILODIN

szappan

bársonysíma arebört kölesdönöz!
1 drb. P 0.10, 0.50, 1.—

X Hrabéczy plüssében is vezet. — Külön plüssé-osztály.

Retikült, hőröndöt, akitaláskát a kész- Feuermann bőrdönös
tőnél
vegyen! Plac-u. 26. szám (Gambinus átjáró)

— Uj egyetemi magántanár: Dr. Nyireő Istvánnak a debreceni tudományegyetemi könyvtár igazgatásával megbízott egyetemi könyvtárőrnek a debreceni Tisza István Tudományegyetem bölcsészeti, nyelv- és történet-függönyi karán a „Könyvtártudomány” című tárgykörből egyetemi magántanárrá történt kinevezését jóváhagyólag tudomásul vette és őt e minőségben megerősítte.

X Burkalap, strand-kalap, strand-szelece, fürdőruha, fürdőcipő és öt legolcsóbb Antalffy sportházában, — Varga ucca 1. szám. Telefon: 612.

— A Szeretet asztaltársaság csütörtökön este nyolcórán kezdett Kath. Otthonban összejövetelt tart.

— Bankett a villamoszék előtt. — Newyorkból jelentik: Három embert ültettek néhány nappal ezelőtt a villamoszékbe a Sing-Sing fegyházban, akik ellen az volt a vád, hogy egy „Fel a kezekkel!” támadás alkalmával lelőttek egy buffalói vendéglőst. A három elítélt közül ketten, Stephen Gerschoviak és Max Rybarcy, az utolsó percig ártatlanságukat hangoztatták, a harmadik, Alexener Bagdenoff, mikor két társa kivégzése után rákerült a sor, mielőtt beült volna a villamoszékbe, rövid beszédet intézett a kivégzésnél jelenlevő hivatalos személyekhez. A halálraítéltek bőséges és válogatott vacsorát rendeltek, amelyet a legjobb étvágyval fogyasztottak el. Sárgadinnye, fagylalt, fekete kávé és jófajta szivarok szerepeltek a menüben, amelyet Lawes, a Sing-Sing igazgatója rendelt meg a számukra. Bagdenoff nyugodtan ül a villamoszékbe s az utolsó pillanatig cigarettázott. A börtönőrök leszfajták, fejére tették az acélsisakot s öt perccel azután hogy Róbert Elliot, a newyorki Kozarek, az állami ítélvégrehajtó megnyomott egy villamosgombot, már ő is halott volt.

Ha majd nyílnak a virágok...

Ha majd nyílnak a virágok
S madár szól az ágon,
Tavaszi kristály gyöngyharmat
Csillog a virágon.
Harmattól pompázó szirmot,
Egy-kettőt letépek,
Gyöngyharmatos virágcsokrom,
Elviszem te néked.

Ha majd nyílnak a virágok.
Kimegyek a rétre,
Alomba ringat a madár
Bájos csicseregése.
Csak Te rólad álmodom a
Virágok közt szépet,
Alomba Te királynőm léss:
S én apródod néked.

Debrecen, 1930 március 22.

DEÁK I. ISTVÁN
m. kir. államrendőr.
—oOo—

X Génusz kis lexikona egy kötetben nyújtja az összes tudást. Havonta 2 pengős részletre bárki megveheti. — Antalffy könyvkereskedésben, prospectust ingyen küldünk. Szent Anna és Varga ucca sarok. Telefon 612.

— Kilenc súlyos autóbaleset volt egy napon Romániában. Romániában egymást követik az autószerencsétlenségek. Tegnap az ország különböző részeiből nem kevesebb, mint kilenc súlyos autószerencsétlenséget jelentettek. A legsúlyosabb kimenetelű volt közülük az az autószerencsétlenség, amely Kolozsvár közelében történt, két személyautó összeütközött egymással. Mindkét autó útasai súlyosan megsebesültek és közülük egy csendőrmester még a kórházba való szállítás közben kiszenvedett.

Zsedényi Aladár az Angol Királynőben

Kimondhatatlan élvezetben volt részük azoknak, akik kedden délután az „Angol királynő” külön termében Zsedényi Aladár nótaszerzőnek próbáján véletlenül jelen lehettek. Ez a különös, érdekes egyéniség hegedűvel a kezében Rácz Jancsi 16 tagú bandájának élére állt és az úgy szövegében, mint dallamában saját szerzeményű nótáit adta elő. Ugy a zenekar, valamint a meghívott hallgatóság el volt ragadtatva a próba eredményétől. Ilyenformán előreláthatólag a pénteken este fél 9 órakor lezajló bemutatót zsufolásig fogja megtölteni az Angol királynő kerti helyiségét. Zsedényi előadását Csobán Endre városi főlevéltárnok, a Diák szövetség al-elnöke és a Csokonai kör főtájkára fogja néhány lelkesítő szóval bevezetni.

—oOo—

X Foghúzás, fogtömés, műfogak, aranykoronák, aranyhidak, részletfizetésre is, Magyar Ferenc fogműtermében, Piac ucca 28. szám.

— A Homokkerti Olvasókör vasárnap, augusztus hó harmadikán családi összejövetel keretében renndei nagyszabású kultúrdélutánját, négyóra kezdettel. A kitűnő műsor keretében Gönczy József pompás „Rendületlenül” irreudenta drámája, Inkognitó „Hadi-milliéknél leánynezőbe” vígjátéka és Czeglédy bohózata mellett pompás magánszámok lesznek. Kitűnő zenéről gondoskodva. Az összejövetel előkészítésén Szilágyi József és Földessy Lajos fáradoznak. Beléptidj nincs. Műsor ára ötven fillér. Minden érdeklődőt, kórtagot ismerőseikkel elvárja a Rendezőség.

— Alig húsz év alatt harmadára csökkent a lovak száma Budapesten. A legújabb statisztikai kimutatás szerint 6253 ló van Budapesten. Három évvel ezelőtt vagy 1927-ben még 7715 ló szerepelt a nyilvántartásban, majdnem másfélszerrel több, mint az ideiben. A kommun bukása után 1920 évben 11 928 volt a főváros lóállománya több, mint ezt megelőzően 1928-ban. Visszafelé menet egyre nagyobb számokat kapunk. Alig húsz év alatt tehát harmadára csökkent a lovak száma. Nem nehéz megmagyarázni, — hogy miért. Az autó fokról-fokra szorította ki ezt a nemes állatot. A mi nap láttuk először az állategészségügyi telep új sintérkocsiját, már nem lóhúzza Budapesten. Hatalmas autók az új sintérkocsi. A ló úglátszik már virslinek sem nagyon kell Pesten. Ezt mutatja legalább is a hatóságú lóváltó híd statisztikája. A múlt évben május hó végéig 6316 lovat vágtak le az idén már csak 5780-at.

— Javító és magánvizsgákat előkészít mindenféle tanítást vállal, — új módszer mellett, biztos sikerrel, tanárjelölt. Értekezni lehet Szoboszlai Pap István ucca 18. szám. Homokkerti. — Ugyanott eladó olcsó házfelvelek.

— Agyonverte a mezőört, aki lo-páson érte a fiát. Tegnap este egy Fehértói uradalomban Nyíri Mihály mezőör falopáson érte Lazurka Andrást, aki tszabályszerűen az ispán irodához kísért. A hivatalban senki sem tartózkodott és így a két férfi kint várakozott Közben megérkezett az idősebb Lazurka András, fia keresésére Amikor látta, hogy mi történt fejszéjével hatalmas ütést mért Nyíri koponyájára, aki azonnal meghalt. Lazurka még két ütést mért a fejszé-vel reá, úgyhogy teljesen szétrombolta a fejét Lazurkát a csendőrség azonnal letartóztatta.

24 pengőért vegyen

nálunk finom burett
vászonöltönyt vagy

12 pengő és nyolcvan

fillérért vegyen nálunk lenvászonból készült

KÖNNYŰ STRANDKABÁTOT

MAGYAR RUHAIPAR

Bika Szálló épületében.

Nyáresti ábránd

Lágyan ráhull a lelkemre
A múlt édes álma
S ködlő fátján mintha minden
Rózsaszínné válna...

Hogy is volt az valamikor? ...
— A Nagyerdőt jártuk
S álmódzva karjainkat
Egymáséba zártuk.

Hullott ránk az akác szirma.
Ujjongott a lelkünk,
Mint két bohó pillangóé:
Hogy egymásra lettünk.

Májusi fény, akácillat,
Vadvirág a réten;
Csillagfényes meghitt esték...
Elmúlt mind, mind, régen...

Száll az idő. Tavasz nyár lett...
Most is szép az élet!
Hej, de a tünt fiatalság
Vissza soh'sem térhet!...
(1924.)

MÁTÁS JÓZSEF.

—o0o—

Gyászrovat

(Halálozás). özv. Emődi Jánosné sz. Nagy Eszter, 67 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 31-én, délután három órakor lesz a Várad uccai temető halottas házából a református egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer temetkezési vállalat rendezi.
özv. Nuszbaum Ferenecné életének 58-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 31-én lesz a Barna ucca 5. számú háztól.

—o0o—

— Előleptetés. A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Tromba Márton debreceni pénzügyi számvességi tanácsosnak a számvességi II. osztályú főtanácsosi címet és jellegzetes adományozta.

— Halálos katasztrófát okozott egy gazdasági futó mozdony. A rzeszovemberi vasútvonalon kedden délután különös szerencsétlenség történt. Eddig még ismeretlen okból Rzeszov állomásról egyszerre csak megindult egy mozdony, amelyen sem mozdonyvezető sem fűtő nem volt. Az üres mozdony a lejtős pályán egyre veszedelmesebb gyorsasággal rohant Lemberg felé. A vasúti személyzet között nagy pánik támadt. Azonnal értesítették az összes szomszédos állomásokat, hogy tartóztassák fel a mozdonyt. Ekor azonban már késő volt s az elszabadult mozdony Lancut állomás közelében mintegy százkilométeres sebességgel belerohant egy szembejövő személyvonatba. A személyvonat mozdonya és első kocsjai izé-porró zuzódtak. Két útas meghalt nyolcan súlyosan megsebesültek.

Poloskát

és svábot
gyökeresen irt

Zakaritási Vállalat.

Nap ucca 3. szám.
Telefon 17-55.

Irtószer is kapható 5 P. 1 liter

Egy Piac uccai autóbaleset epilógusa a debreceni törvényszék előtt

A bíróság helyszíni szemlét rendelt el.

A múlt év december 4-én könnyen végzetessé válható autóbaleset történt a Piac és Hunyadi ucca sarkán. A Hunyadi uccából éppen kifordult Kuk György autója, míg a Piac uccáról ugyanekkor kanyarodott be a Mezőgazdák Szövetkezetének tulajdonát képező autó, melyen Pauchli Béla és Gánovszky Lajos igazgató ültek. Az autót Kabai János soffőr vezette. Az összeütközés elkerülhetetlen volt. A két autó egymásnak szaladt, az összeütközés olyan erős volt, hogy Kuk György autójának alváza elhajlott, a másik autónak a motorháza lezuhant, Pauchli igazgató pedig a zökkenés következtében fejét úgy belevágta az autó egyik felső vaspánjába, hogy az csontig hasította ki a homlokát.

A balesetből kifolyólag gondatlanságból okozott súlyos testi sérülés miatt indult meg az eljárás a soffőrök ellen. A tegnapi törvény-

széki tárgyaláson, amely a Serlytanács előtt folyt le, a bíróság részletesen kihallgatta a vádlottakat. Kuk György azzal védekezett, hogy ő az ucca jobboldalán állt kocsijával, amelynek a 70 kilométeres sebességgel száguldó autó neki szaladt. A másik soffőr ezzel szemben azt adta elő, hogy legfeljebb 30 kilométeres sebességgel haladt, ellenben a másik autó éppen kanyarodott az egyik kapu bejárata alól, már fékezni nem volt ideje és így történt az összeütközés. Ezt a vallomást megerősítette Pauchli igazgató vallomása is.

A törvényszék a bizonyítási eljárás adatai alapján a tényállást nem látta tisztázottnak és ezért a főtárgyalást elnapolta. Az új főtárgyalást a bíróság helyszíni szemlét fog tartani és a helyszíni szemlén a két autóval elismétlik majd, hogy hogyan történt a baleset.

— Gazdag értékeket összefogó tartalommal jelent meg a „Társadalmi Figyelő”. Genes, Károli s Kiss István regényciklusainak folytatásai. Inkognitó Lélekposta, Szállongó üzenetek, Lapkulizák titka. Nemo tudósítója, Kiván hírnöke és Parvus Szervezetek szolgálatában. Amit tenni lehet. Ego Lopott pénzből. Agyapazarlás. Károli Életvándorlás, Lélekosztódás. Jegyzek mindent. Debreceni Szellemvonatok. Az örültek igazsága. Kiván Mindent kimondani. Gépművészek. Genes Az ajtók becsapódtak. Automata. Ha kitisztul mindent meglátunk. Spectator Lélekvihar és szellemlárvázás. Művészet gyár stb. íráskor, regények részletek, rovatok, állandó munkatársaktól. — Kiss István, a lap magyarországi szerkesztőjének „Debreceni Haladás” és Tiszántúli élet Futár c. rovatát. Üzlet minden. Izmusok lapja. Termékeny c. Új mellékletek, szenzációs rovatok, gazdag, kedvezményes könyvtárak. Egyes szám ára egy pengő.

— Rajztanárok társasvácsorája. A fa- és fémpári szakiskolában megtartott hat hetes rajztanítói tanfolyam ma ért véget. Ezen a szüneti tanfolyamon az ország minden részéből résztvevők az okleveles rajztanárok. A tanfolyam előadói Kiszely Árpád igazgató, Oláh István tanár és Szabó Gábor mérnök voltak. A tanfolyam befejezése alkalmával az Angol Királynő külön termében szerdán este jól sikerült bankettet rendeztek a rajztanárok. A bankett a hajnali órákig tartott s tánc követte.

— Hangos filmet készítették Afrikában Európa leghíresebb vadállat kereskedője. A hamburgi Hagenback körülbelül egy évvel ezelőtt expedíciót küldött Középfrikába, hogy vadállatállományát felfrissítse. Az expedícióval együtt utazott el a berlini Ufa-filmgyár egyik filmoperatőre is hangos filmfelvétel készülékkel. A filmoperatőr drága készülékét teveháton, lovon, autón és benzínűtökkel által húzott kis kocsikban vitette az expedíció után mindenfelé. Így sikerült neki a vadállatok törbeajtását lefotografálni

és az állatok vértfagyasztó füvöltését megörökíteni. Az expedíció oroszlan-tól, tigristől kezdve a vizilóig majdnem mindenfajta állatot fogott. A hangos film az afrikai kiránduláson kívül bemutatja Hagenback világhírű hamburgi állatkertjét is. A darab elején maga a tulajdonos üdvözli német és angol nyelven a közönséget.

— Petroleum mérgezés eséplés közben. Különös körülmények között történt súlyos szerencsétlenség Kishegyesen. Korda Mihály 21 éves mezőgazdasági munkás a cséplésnél dolgozott a Kishegyesen. Munkaközben petroleumot pumpált egy gumicsövön át a cséplőgéphez és eközben a petroleumot a mellre szivta és a gyomrába is hatolt belőle, amitől rosszul lett. A gazdája behozta Debrecenbe az Arany János ucca 15. szám alatti lakására, ahol a fiatal munkás még rosszabbul lett, úgyhogy a mentők a belgyógyászati klinikára szállították. Megállapították, hogy súlyosabb mérgezést szenvedett. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. A szerencsétlenség ügyében annak a kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség, megindult a vizsgálat.

Mindenkinek

érdeke, hogy ruhái olcsón és divatosan legyen elkészítve. — ezt megtalálja Keresztény uri szabónál, Varga-utca 1., a Piarista rendházzal szemben.

Export! Export!
NAGYBAN ÉS KICSINYBEN!
Jumerek, trikóruhák, bluzok, kosztümök, kombinék, fürdőtrikók és köpenyek, szweterok, kötött sapkák, harisnyák, sálak. Erédeti modellek! Saját mülhely! Magyar s német nyelven levelezés.
CAROLA ORSZÁG
Wien, IX., Roten Löwengasse 5.
(Ausztria.) Telefon: A 13-4-93.

Elsőrendű étkezés!

Szolid árak!

Diósinál (Royal-étterem)

10 drb ebéi fűzetűgy 4 fogásos menü étlap szerint kenyérral 13 P.
10 drb vacsora fűzeti. 3 fogásos menü étlap szerint kenyérral 11 P.
Kittűnő rajborok P. 1.20-tól. — Allandóan fri-sen csapolt sör. —
Figyelmes kiszolgálás. — Minden es e cigányzene.

Az új
ujlaki
pala

MINŐSÉGE,GAZDASÁGOSSÁGA
FELÜLMULHATATLAN
NAGYBÁTONY-UJLAKI
EGYESÜLT IPARMŰVEK RT.
BUDAPEST.V.MLMDSCJÁSZÁR-UT32.

Képviselek: Grósz József fakereskedő, Debrecen. Lukács Vilmos és Testvére, Tetőfedő vállalata, Engel Bence fakereskedő, Vámospéres; Farkas Béla fakereskedő, Alsójózsai; Mayer Sámuel fakereskedő, Nádudvar.

Közérdekű levelek

ARTEZI VIZET
DEBRECENNEK.

Az emberi és állati életnek egyaránt egyik legfontosabb tényezője a jó ivóvíz. Jó ivóvíz pedig csak az, amely nagy mélységből tör elő, mert ez fertőző anyagokat nem tartalmaz. Az ásott vagy furott kisebb mélységű kutak vizüket a felső talajból kapják, amely fertőző miázmákka' és baktériumokat visz a kutak vizébe. Ezen kutak vizét fogyasztó közönség azután természetesen megkapják a különböző fertőző betegségeket. Hogy pedig ez így van, kiténik a városi tiszti főorvosnak a városi közigazgatási bizottság elölterjesztett jelentéséből. Régebben, amidőn a Nagytemplom előtt mély furást eszközöltek, amely 800 m. mélység után negatív eredménnyel végződött és a furást be kellett szüntetni, az a felfogás urakodott, hogy Debrecenben lehetetlen ártézi vizet kapni. Ezt a felfogást azonban a ma folyamatban levő mély furás halomra döntötte, mert kiténik, hogy már 160 m. mélységben kiténik ártézi vízre bukkantak. Tehát ma már semmi akadálya nincs annak, hogy a várost, amilyen gyorsan csak lehet, lássák el egészséges ártézi ivóvízzel, amely közegészség szempontjából fe'becsülhetetlen érték, valósággal Isten áldása volna Debrecen város lakossága részére. Ha a mély furás vezetősége egyéb téren nem is érne el eredményeket, már maga az a tény, hogy ártézi vizet találtak, megkoronázza a sikert. Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy már egyéb földi kincsekre nincs szükségünk. Sok mindenre égető szükségünk volna, mert szegények vagyunk. Elleneink mindentől megfosztottak, csak a pusztá életünket hagyták meg. Ehhez az élethez pedig az egészséges ivóvíz a lakosságra nézve majdnem o'yan fontos, mint a mindennapi kenyér. Meg kell tehát adni a lakosságnak mindazon prerogatívákat, amelyek a közegészséget jótékonyan befolyásolják, hogy ezáltal egészséges új generáció fejlődjék, amely az idő viharainak ellenállni tudjon s így sikerre vigye azt a nagy feladatot, amely a jövőben reá vár.

Debreceni.

Riskó szücs

mülhelyét megnyitotta

Kossuth-u. 3. szám I. em.

Mindenféle szörmemunkát szolid árak mellett vállal.

Fehértói Dániel

Dégenföld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának
temetésel:

Nagy Ilonka, életének harmadik há-
vában elhunyt. Temetése folyó hó 31.
napján, délután öt órakor lesz a Kos-
suth uccai temetőháztól a ref. egyház
szertartása szerint tartandó ima után
a Kossuth uccai temetőbe.

—000—

Anyakönyvi hírek

Házasságok: Tóth Imre—Papp Teréz.
Kesselmann Lajos—Winder Berta. —
Fancsovics György—Hajdú Margit. —
Dr. Friedmann Jenő—Schwarz Ilona
Pányoki Béla—Baka Jolán. Schmeck
László—Lindenfeld Emma.

Születések: Madai Imre gazdálkodó
leány Irén. — Józsa János kocsis,
fiú Miklós. — Bogya János földműves
leány Mária. Berki Mihály fékező, I.
Éva.

Halálozások: Dr. Havas Kálmán-
né izr. 51 éves, József kir. herceg u.
17. szám. — Nuszbaum Ferencné izr.
58 éves, Barna ucca 5. szám. — Er-
dődi Juliánna ref. 2 hónapos. Emődi
Jánosné ref. 67 éves, Dömsödi ucca
20. szám. — Dancsó János ref. 3 hó-
napos, Monostorpályi út 9. — Túri
Józsefné ref. 61 éves Uszók ucca 23.

—000—

Lakatosmesterek figyelmébe! A
debreceni Ipartestület lakatos szak-
osztálya július hó 31-én, csütörtökön
este félnyolc órakor, az Ipartestület
kistanácstermében rendkívül fontos
ügyben ülést tart. A szakosztályi
ülésre a tagok teljeszámú és pontos
megjelenését ezúton kéri a Szak-
osztály Elnöksége.

X Bélyegyűjtemények vétele, eladása
fényképeseti cikkek, Gewaert, Agfa,
Hauff, Imperial lemezek másolása,
aznap szakszerű fotótanács, tankönyv
árjegyzék ingyen. Minden amateur
nek Springer fotoüzletben.

Emberi koponyát talált egy kis-
fiú. Budapestről jelentik: A Király u.
98. számú ház lépcsőházában egy kis-
fiú egy csomagot talált. Amikor fel-
bontotta a csomagot, rémülten sikol-
tozni kezdett, mert a csomagban egy
emberi koponyát talált. A kisfiú sikol-
tására összecsendült a ház népe, rend-
őrt hívtak, aki a különös leletről érte-
sítette a főkapitányságot. Azonnal in-
tézkedtek, hogy a koponyát szállítsák
be az antropológiai intézetbe, ahol
majd megvizsgálják.

Hétszázötven kiló morfiumot
foglaltak le egy csempészbandánál
Amerikában. A keddi nap folyamán
New-Yorkban nagy razzia volt a
kokain- és ópiumcsempészek után. A
razzia messze szétágazó nemzetközi
kokaincsempészbanda lepellezésére
vezetett. Huszonhárom csempészt
fogtak el, közöttük több asszonyt, —
akikről kiderült, hogy már évek óta
csempészik Amerikába a különböző
kábitó szereket. A társaságnak egy
rendes üzleti helye és könyvei vannak
amelyeket sikerült lefoglalni. — A
könyvek alapján megállapították, —
hogy a csempészek évente 3—4 millió
dolláros forgalmat bonyolítottak le
ópiumban, kokainban, morfiumban,
heroinban és egyéb kábítószerekben.
A csempészek egyik hajóján a new-
yorki kikötőben hétszázötven kiló
morfiumot foglaltak le.

Családi villa

művészi és elsőrangú
kivitelben, emeletes, 7
szobával és mellékhely-
ségekkel, családi körül-
mények miatt, önköl-
től árán, eladó.

SPORTHIREK

URUGUAY UJRA A FUTTBALL
VILÁGBAJNOK.

Montevideo, július 30. Uruguay fenn-
állásának 100 éves évfordulójából a
futballvilágbajnokság döntő mérkőzése
volt Montevideóban. A mérkőzés Uru-
guay és Argentína közt folyt le 120.000
néző előtt. A mérkőzést Uruguay nyer-
te meg 4:2, félidő 1:2 arányban.

MEGKEZDŐDÖTT A DTE
FUTBALLSZAKOSZTÁLYÁNAK
UJJÁSZERVEZÉSE.

Debrecen legrégebbi egyesületének, az
1867-ben alakult DTE-nek valamikor
sok dicsőséget látott a futballcsapata,
amely már a békeidőkben bajnokságot
nyert. A háború után újjászervezett
futballszakosztály ismét a bajnokság
megnyerésével kezdte meg működését
és a DTE futballcsapata sokáig a ke-
rület egyik legerősebb együttese volt,
amely állandóan aspiránsa volt a baj-
nokságnak. A professzionizmus bevezetése
óta egyre gyengébben szerepelt a
futballcsapat, amely nemcsak az anyaga-
kat, hanem a vezetőségnek tul-
nyomó részét is elvesztette, akik a
Boeskey FC-ben vállaltak vezetősze-
repet.

A szakosztály gyenge szereplése foly-
tán az egyesület elnöksége komolyan
foglalkozott a futballcsapat működésé-
nek beszüntetésével és már a bajnok-
ság sem akarták benevezni a győnge
csapatot. Ekkor azonban néhány régi
lelkes DTE-ista mozgalmat indított a
futballszakosztály újjászervezése iránt,
hogy azáltal lehetővé tegyék a csapat
eredményesebb szereplését. Az akció
sikerrel is járt, mert sikerült a futball-
szakosztály élére elnökül megnyerni dr.
Grünwald Árpád igazgatót, a régi ki-
váló sportembert. Dr. Grünwald igaz-
gató sportemberhez méltó módon vállalta,
hogy a nehéz helyzetben levő szakosz-
tályt reorganizálja és ezel nemcsak a
DTE-nek tesz nagy szolgálatot, de elő-
mozdítja az egyetemes magyar sport
fejlődését is. Dr. Grünwald Árpád szem-
élye garancia arra, hogy a sok dicső-
séget látott kék-sárga színek ismét el-
foglalják méltó helyüket a futball-
pályán.

1936-RA MÁR MAGYARORSZÁG IS
SZÁMITHAT OLIMPIÁSZRA.

Lausanne városának iskolaorvosa,
Messerli doktor, aki az 1928. évi
st. moritzi téli olimpia megszervezője
volt, cikket írt az egyik svájci lapba s
ebben a cikkben az elkövetkező olim-
piák szétosztásának kérdését pertrak-
tálta. Messerli cikke különösképpen
figyelemreméltó, mert frója olimpiai
kérdésekben a „felelős tényezők” szü-
kebb köréhez tartozik.

1932-ben — mint ismeretes — Los
Angelesben találkozni a világ sporto-
lói, 1936-ban Messerli szerint Berlin
következik, 1940-ben Róma vagy Bar-
celona kapja meg az olimpiát, 1944-
ben Lausannera kerül a sor, Lausanne
ekkor ünnepli meg 30 éves évforduló-
ját annak, hogy a Nemzetközi Olimpiai
Bizottság székhelyévé lett. Ezután köte-
lezőleg elkerül az olimpia az óvilágból
és így 1948-ban Dél-Afrikába vagy —
ami valószínűbb — Japánba viszi el az
olimpia színhelyét, 1952-ben Róma

vagy Barcelona van soron, aszerint,
hogy 1940-ben a két város közül mely-
lyik huza a rövidebbet.

Messerli dr írása meglehetősen le-
hűtő erővel hat tehát azokra, akik a „kö-
zeli” jövőben elkövetkezendő budapesti
olimpiáról és sürgősen felépítendő
nemzeti stadionról szeretnek álmo-
dozni.

A NAGYKÁLLÓI HERNÁDI
LESZERZŐDÖTT A BÁSTYÁHOZ.

Irtunk már arról, hogy a Nagykállói
SE jeles jobbszélsője, Hernádi és a
Bástya vezetősége között tárgyalások
indultak meg. Hernádi tegnap ismét
megjelent Szegeden és ekkor a tárgya-
lások eredményre vezettek és Hernádi
az est folyamán aláírta a Bástyához
szóló szerződését.

Hernáditól Szegeden igen sokat vár-
nak és biztosra veszik, hogy a jobb-
szélső kérdése vele végleg megoldást
nyer.

MAGYARORSZÁG LEJÓBB
HÖLGYSZÓI SZEREPELNEK
A VASÁRNAPI USZÓVERSENYEN.

A Debreceni Uszók Egyesülete,
amely az uszósportban mindenkor igye-
kezett a közönség igényeit is kielégít-
teni, a vasárnap megtartandó versenyé-
re lekötötte Tóth Ilonka, Sipos Manci,
Somogyi Vali, Breier, Erzi és Vermes
Magda, Magyarország válogatott hölgy-
uszóit, akiknek az itteni szereplése igen
magas színvonalú sporteseménynek számít.

A verseny keretében zajlik a
MVSC—DUE klubközi mérkőzés. A
versenyben a DEAC uszói is résztvesz-
nek.

Az országos nyílt számokban Sesztay
István, Klausz József, Nyomárkay,
Szentkirályi, Köves György, Acél Imre,
Kerekes és Bojtár egri, miskolci szol-
noki és szerencsi uszók részvételével
igen nívósan igérik meg.

A nagyerdei uszodában vasárnap dél-
után 5 órai kezdettel tartják meg a
nagyszabású versenyt, amelyet igen
mérsékelttel megállapított jegyárakkal
lehet megtekinteni.

FELHÍVÁSOK.

Felkérem a Csigekerti FC összes játé-
kosait, hogy f. hó 31-én, csütörtökön
este 8 órára Csigekerti u. 11. szám alatt
szakosztályi gyűlésen megjelenni szí-
veskedjenek. Pontos megje-
nést kér az intéző.

Felkérem a Vasas összes játékosait,
hogy folyó hó 30-án, csütörtökön este
legkésőbb 8 órára fontos megbeszélés
végett Gyár ucca 4. szám alatt meg-
jelenni szíveskedjenek. — Intéző.

Felkérem a PIFC összes játékosait,
hogy f. hó 31-én este fél 8 órakor a
Kis-Debrecen vendéglőben jelenjenek
meg. Tárgy: Vasárnapi Testvériség el-
leni éremmértékezés. — Intéző.

Felkérem a Testvériség összes játé-
kosait, hogy ma délután fél 6 órára
tréningre a DKASE pályán jelenjenek
meg. — Intéző.

Minden darabért
felelősséget vállal

a
Faipar butorüzlete

Király ucca 4. szám.
Cimre ügyeljen.

200 év óta fennálló ischiás, rheuma, női bajknál stb. nagyhatású
gyógyfürdő,

a Konyári Sóstó

és a Strandfürdő is megnyílt.

Modern szobák, villanyvilágítás, állandó jó cigányzenekar. — Ki-
tűnő vendéglő. — Napi teljes penzió 5.— pengőtől. — Kívánatra
prospektus. — Iszap, pakolás.

Weekend jegyek. — Kötűnő vasúti közlekedés.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A határidőpiac hivatalos árfolyama.
Buza októberre 18.90, 18.88, 18.98,
18.89, 18.98, 18.99, 19.00, 19.01, zárlat
19.00—19.01, márciusra 20.45, 20.42,
20.59, 20.50, 20.62, 20.63, 20.64, zár-
lat 20.64—20.65, május 21.18.

Rozs októberre 12.40, 12.38, 12.56,
12.45, 12.62, 12.65, 12.67, zárlat 12.67
—12.70, márciusra 13.60, 13.83, 13.85,
13.88, zárlat 13.90—13.95.

Tengeri augusztusra 16.45, 16.80,
16.90, 16.95, zárlat 16.95—17.00, szept-
ember 16.90, 16.32, zárlat 17.15—
17.20, augusztusra tr. 13.65, 14.00, zár-
lat 14.10—14.20.

A Budapesti Árutőzsde hivatalos ár-
folyamai: Buza tiszai 77 kg 19.45—
19.75, 78 kg 19.65—19.90, 79 kg 19.80
—20.10, 80 kg 19.90—20.15, felsőtiszai
77 kg 18.30—18.75, 78 kg 18.40—
18.90, 79 kg 18.60—19.10, 80 kg 18.70
—19.15, fejmegyei 77 kg 18.15—
18.35, 78 kg 18.30—18.50, 79 kg 18.50
—18.70, 80 kg 18.55—18.75, dunántuli
77 kg 18.10—18.30, 78 kg 18.25—
18.45, 79 kg 18.45—18.65, 80 kg 18.50
—18.70, pestmegyei 77 kg 18.20—
18.40, 78 kg 18.35—18.55, 79 kg 18.55
—18.75, 80 kg 18.60—18.80, bácskai
77 kg 18.20—18.40, 78 kg 18.35—18.55,
79 kg 18.55—18.75, 80 kg 18.60—
8.80.

Pestvidéki rozs 11.50—11.70, egyéb
rozs 11.50—11.70, tak. árpa I. 14.75—
15.50, tiszai tengeri 17.30—17.50, egyéb
tengeri 17.00—17.30, zab I. 18.00—
18.40, zab II. 17.75—18.00, korpa
10.00—10.20, új zab 17.00—17.25.

DEBRECENI PIACI ÁRAK.

Zöldségárak: bab 40—50, borsó 80
—100 (liter), paprika 2—3 (drbl),
hagyma 6—8 (csomó) paradicsom 10
—20, vereskáposzta 20—30, fehér-
káposzta 15—20, kelkáposzta 20—30,
spenót 56—60, zöldség 6—15, tengeri
4—8, burgonya 10—16, karfiol 20—
50, uborka 2—4, tök 15—40 fillérgy.
Gyümölcsárak: ringlót 110, sárga-
dinnye 50, som 60, barack 120—180,
alma 30—60, aranyalma 60, görög-
dinnye 28 fillér kg-ja.

Baromfiárak: tojás 8—9, csirke 120
—320, tyúk 400—500 fillér.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS
TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza (6 és új) 17—17.50 és boletta,
rozs (6 és új) 12—12.50 és boletta,
árpa (6 és új) 13—13.50, zab 15—
15.50, tengeri 15—15.50, lucerna 4—
5.20, széna 4—5.50, lóhere 4—5, búk-
kőny 4—4.50, szalma (alom) 1.50—
2.00, szalma (rozs) 2.00—2.50, zsup-
szalma 3.00, 1 kéve 12—14 fillér.

A DEBRECENI

NAGYBOLDOGASSZONY-NAPI
VÁSÁR.

A debreceni nagyboldogasszony-napi
vásár (u. n. Lőrinc-vásár) az eddigi
szokások szerint Nagyboldogasszony
napját megelőző héten kezdődik. A vá-
sár beosztása a következő: augusztus
7-én juhvásár, 9-én sertésvásár, 10 és
11-én lóvásár, 11-én marhavásár, 10,
11 és 12-én kirakodóvásár. E debreceni
országos vásárt az ország minden ré-
széből, sőt külföldről is fel szokták ke-
resni, mivel kiváló alkalom nyílik ere-
deti hortobágyi magyarfajta növendék-
tenyésztés, igás- és legelőn javított
szarvasmarhák, hortobágyi tájfajta No-
nius lovak, hazai fésűs- és racka juhok,
valamint sertések beszerzésére.

A SINGER VARRÓGÉPEK
vannak A LEGJOBBAK!

Szebb és o'csöbb, mint a csempe

„Gromo“
zománczott falvédőlemez
fürdőszoba és konyhafalak
burkolására minden színben
izléses szegélyekkel.

Kapható:
Fülöp Miklós
bádogos és vízvezeték sze-
relő mesternél
DEBRECEN, CSAPO-U. 3
Telefon 9-17.

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 31.
BUDAPEST. 9.15: Az Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. — 3.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vízállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 4.00: Rádió Szabad Egyetem. — 5.10: Kun Sándor előadása. — 5.30: Másfélóra könnyű zene. — 7.00: Debreczeni Gyula humoros előadása. — 7.20: Katonai indulók. Előadja az 1. honvéd gyalogezred zenekara. — 9.00: A Budapesti Börzsei munkások Dalkarának hangversenye. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — Majd: Hegedűs Gyula cigány zenekarának hangversenye. — KASSA. 12.30: Déli zene. — 5.10: Szólisták hangversenye. — LIPCESE. 7.30: Mandolinzene. — 8.00: Zumber Tanja zongoraelőadása. II. magyar induló. — 10.15: Hangjáték. — WIEN. 11.00: Himmer zenekar. — 1.00: Dalok gramofonon. — 3.20: Silying zenekar.

Weisz kelemefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákat 24 óra
alatt festek.

Versenytergályalás a városi szegényház telepén végzendő átalakítási és javítási munkálatokra.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara ezúton értesíti érdekeltseit, hogy Debrecen sz. kir. város, a tulajdonát képező szegényház telepén végzendő átalakítási, javítási és toldalék építkezésekről versenytergályalást tart.

I. Föld, kömüves, elhelyezők.
II. Acs.
III. Asztalos, lakatos, mázólok és füvegés.

IV. Villanyszerelők.
V. Vízvezetők és szerelők.
VI. Betegszobák, berendezési munkálatok vállalatba adására.

Ajánlat a város által kiadott ajánlati és költségvetési úrlapon, egysegárák megjelölésével teendő és pedig a kiírt összes munkákra együttesen, vagy külön-külön.

Az előírt okmánybéllyel ellátott, szabályszerűen kiállított s aláírt ajánlatok pecséttel ellátott borítékban, 1930. évi augusztus hó 8-án déli 11 óráig, Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalába nyújtandók be, vagy olyan időben adandók postára, hogy azok a jelzett határidőig nevezett hivatalhoz beérkezzenek.

A borítékon feltüntetendő, hogy az „Ajánlat a szegényház átalakítási és javítási munkálataira“ vonatkozik.

A vállalati összeg 2 százaléka annak megfelelő bántópenznek előzetesen a város házipénztárába történt befizetését igazoló letétjegy az ajánlatához csatolandó.

Az alább megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok ugyanaz nap délelőtt 12 órakor, a város-háza tanácstermében nyilvánosan bontatnak fel, mely eljárás az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntés marad kötelezettségben.

Ajánlati úrlapokat, költségvetést, ajánlattevők Debrecen sz. kir. város Műszaki Ügyosztályánál (Rendőrségi palota, III. lépcsőház, III. em., 109. sz. szobában), munkanemenként 2 pengőért, összmunkára 9 pengőért megszerezhetik; a tervek ugyan csak ott megszerezhetők.

A város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, — tekintet nélkül az árakra, — szabadon válasszathasson, a kiírt munkánál többet vagy kevesebbet rendelhessen, a munkákat megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találja, újabb nyilvános, vagy korlátozott versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatba adása tekintetében másként intézkedhessen.

1974—1930. aü.

HIRDETMEY.

Az egyes gabonaművek értékesítéséről szóló 1930. évi XXII. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 3300—1930 M. E. rendelet 20. §-a a gabonajegyzelvény beváltásáról intézkedik oly egyéneknek, aki már összes köztartozását kifizette, avagy terhére semmi köztartozás nincs előírva.

A beváltás zavartalan biztosítása érdekében felhívja a városi adó hivatal a gazdatársadalmat, hogy a náluk részes arató, vagy gépmunkásként dolgozó egyéneket oly igazolvánnyal lássák el, amelyben igazolják a gép, arató, részmunkás nevét, lakhelyét és a munkabér fejében kiadott termény mennyiségét. Az igazolvány hitelességéül két tanuval aláíratandó.

Igazolványminta. — Alulírott ezennel igazolom, hogy ucca házszám alatti lakos nálam, mint részes arató, — részes gépmunkás dolgozott s munkabér fejében q kilogramm búzát, q kilogramm rozst szolgáltatott ki. — Debrecen, 1930 hó napján. Munkaadó neve, aláírása ucca szám alatti lakos. — Előttünk tanuk.

1631—1930 vh. szám.

ARVERESI HIRDETMEY.

A debreceni kir. járásbírósnak 1930 Pk. II. 44897 sz. végzése folytán dr Schmidt Dávid budapesti ügyvéd által képviselt Nyírbogdányi Petróleumgyár Rt. cég végrehajtató javára debreceni lakos vh. szenvedő el'en 545.78 P. tőke, ennek megítélt kamatai, 142.79 P eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett a fizetett összeg betudásával — a vh. novella 20. §-a értelmében mindazon végrehajtók javára is, akik ugyanezen ingókra törvényes zálogjogot nyertek — Helyben, Szent Anna ucca 29. számú háznál 1930 aug. 5-én délelőtt 9 órakor 2430.— P-re becsült ingók, u. m. bútorok, olajfestmények stb. bírói árverésen a leg többet ígérőnek, esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében.

Debrecen, 1930 évi július 10. napján.
RAKÓCZY LÁSZLÓ
bíró, végrehajtó.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűkből álló, valamint levelezési rovathoz elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölthetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyújt felvilágosítást.

Állást kereső nők

Fiatal,
jómegjelenésű leány, próbakísasszonyok — divatüzletbe, vagy szalonba, elmenne vidékre is. Leveleket „Próba-kísasszony“ jellegre a kiadóba kér. 907

Bejáró
főzőnőnek vagy takarítónak ajánlkozik. — Jókai u. 6. sz. 1256

Középkorú,
magános nő, elvállal minden szakácsnői állást, magános úrnál, vagy gyermektelen házaspárnál (Mosást nem vállalok). Cím a kiadóban. 1167

Beöltendő állás férfiak részére

Eljárót
keresünk augusztus 1-iki belépésre Hitelszövetkezet Hunyadi uca 5. sz. — Nyugdíjas előnyben. 1258

Csalán szedők,
felvétetnek mindennap nagyerdei viztoronynál Major. 1342

Izr. fiatalember,
ki magyar-német és szlovákul beszél és fr, állást keres, fa-, szesz-, vagy bármilyen szakmában. Bővebbet Hatvan ucca 36. szám. keresztpülete.

Borbélyegéd
hatéves gyakorlattal jó munkás, állást keres, esetleg kíségetőnek is. Megkeresést „Borbély“ jellegre kérek a kiadóba. 1313

Megbízható
boltiszolga, felvettik id Pásztor Gyuláné vaskereskedőnél, Csapó u. 15. szám. (Hitelszövetkezet). 1328

Jómegjelenésű
agilis üzletszerzők felvétetnek. Cím a kiadóban. 1351

Beöltendő állás nők részére

Bejárónőt,
augusztus elsejére felveszek, Rothermere u. 34. szám. 1225

Bejárónőt,
azonnalra felveszek, — Széchenyi ucca 42. sz. emelet. 1339

Egy
kiszolgálónő felvétetik, jó frással bírók előnyben, Vass zsáküzletében. Piac ucca 6. 1369

Bejáró mindenes
elsejére felvétetik, — egész napra, Kiss Ernő cukrász, Batthyányi u. 28. szám. 1343

Irodista nőt

ki a könyvelésben és gépirásban jártassággal bír azonnali belépésre keresek malomirodámba, teljes ellátás nálam. — Feher László malomtulajdonos Nagyléta. 1160

Kifutó
leányok felvétetnek, virág üzletbe, Csapó u. 70. szám. 1354

Kersek
mindenes főzőnőt, aug. hó elsejére, a gáz konyha tökéletes ismerete szükséges, Rákóczy u. 59. szám. 1371

Gazdaszonyt
keresünk, augusztus hó elsejére, Debrecentől 27. km-re fekvő gazdaságban, aki hét nőtlen bentkosztos férfi család részére főz, mos, s kenyeret süt, foltos egyben a baromfiak nevelését, gondozását is elvégezni bírja. Jelentkezni lehet Derzsy Kálmán, Hatvan ucca 24. szám alatt. xx

Ujszülött
gyermekhez szoptatódajka kerestetik. Ajánlkozók délelőtt 10—12 óráig, Hatvan ucca 37. szám alatt, Spitzernél.

Bejárónőt
felveszek aug. 1-ére Kassai ut II. Magyar. 999

Délutánra
lehetőleg németül beszélő kísasszonyt keresek. Verbóczy-u. 4. III em. 5. 1322

Bejárónőt
keresek déli órákra, — azonnalra, Kigyó ucca 8. szám, uccai lakás, — jobbra. 1299

Italmérésben
kiszolgáló leányt, vagy nőt keresek. Aki már volt italmérésben előnyben részesül. Cím a kiadóban. 1312

Pénztárnoknőt
keresek, Rákóczi ucca 3. szám. hentes- és mézszáros üzletbe. 1295

Fenyves vidékre
üdülni, tisztességes nővel társulnék, vagy pedig jobb családdhoz. — Ajánlatot kérek. Cím a kiadóban. 1318

Bútorok

Komplett
hálószoba és egyéb bútorok, csillárok, — sürgősen eladók, Rákóczi ucca 42. 1367

Egyszerű
szoba bútor, egyéb in gósággal, elútasítás végett eladó, Teleki ucca 68. szám ajtó. 1338

Két ebédlő
eladó, Szent Anna u. 35. szám, balra. 1309

Oktatás

Matematika
s fizika szakos bölcsész ki az ábrázoló mértan tanításához is ért, szeptember hó végéig alkalmazást nyerhet. Jelentkezni a bölcsészeti kar dékán hivatalánál lehet. 1346

Autó, motor, kerékpár

Kerékpár
eladó, „Waffenrad“ jó karban, Török Bálint u. 2. szám, balra első ajtó. 1308

Személyautó
kiváló amerikai márka jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 1261

Teljes ellátás

Középiskolai
tanulókat a nyári szünidőben előkészítő okleveles tanár. Cím: Hangva, Piac ucca. 921—8—4

TELJES
ellátásra külön szobában előford két középiskolai tanulófiút vagy leányt iskolai időnyire — keresztény nevelésű. Domokos Lejos ucca 6. — központtól 12 perc. s

Élelmiszer és ital

Zamatos bor 64.
5 liter vételnél 60 fill. tíz liter vételnél 58 fill. otelől vörös 80, öt liter vételnél 72 és üvegekkel veszek, magas áron. Glück I. Magoss György-tér 9. szám, bor- és cseme üzlet. — Ugyanott tanuló felvétetik. 16—8—15

Bor
kittűnő zamatú fajtiszta ezéri. leszállított árban 1 liter 70 fillér, 5 literen felül vételnél 64 fillér. Jóna János, Nyil u. 34. 1248

Bor
66 fillér. Kittűnő zamatú. Kihordásra Dénes-nél, Cegléd ucca 22. sz. 24—7—31

Ajánlat

Jobb
két fiatalember kvártélyt kaphat, Rákóczi ucca 54. szám. 1350
Cipő szükségletét rendkívüli olcsó árban beszerezheti Nagynál, Hunyadi ucca 18. sz. 1331

Soha ilyen olcsón
mint mostan. Partiban vásároltam többféle szövöket, selymeket, esoda olcsó árban árúsitom, Batthyányi ucca 13. szám, udvarban. 1311

PADLÓLAKE
magastényű, legszebb
szobákban kiváló mino-
ségben nagyon olcsón
kapható. Stern festék.
Születben, Debrecen. —
Piac a. 10. Rikával szem-
ben. — Ugyanott po-
loska-, svábbogár, pat-
kány- és egérfió meg-
bízható minőségben kap-
ható.

Ablakok
jobbminőségűek és egy-
szerűbbek, továbbá hár-
mas, ikerablakok min-
den nagyságban készen
kaphatók Blattner Kál-
mán telepén, Nagyvá-
rad u. 14. Miklós ucca
végén 5a-31

Üzlethelyiség
azonnal kiadó, esetleg
társba is. Arany János
ucca 7. szám. Érte-
kezni lehet a kereszt-
épületben w

Nád
1500 kére jutányos ár-
ban kapható Balogh
és Vértessy téglagyár. —
Telefon 318. 1838-7-31
kiadóban 806

Tégla
legjobb minőségű, bár-
mily mennyiségben, a
legjutányosabb árban
házhoz szállítva kapha-
tó. Balogh és Vértessy
téglagyár. Telefon 318.
1837-7-31

Gallérokat, ingeket
legszebben, legolcsóbb-
ban tisztítok, 4 nap
alatt, Budapesti kép-
viselő, Simonffy ucca
7 szám 1125-12-31

Fazekas
kézimunka üzlet készít
a legolcsóbban és jól
a most érkezett minták
szerint. előrajzolást, s
fehérnemű himzést var-
rást, programozást —
Szent Anna ucca 6. sz.
128-7-31

Örökbe adnám
Egészséges, szépen fej-
lett, szőke, kékszemű,
hat hónapos Erzsike
nevű leány gyermeke-
met, jólélt szülőknek
Cím a kiadóban. 1366

Intelligens
férfiakat kvártélyba fel-
veszek, Erzsébet ucca
26. szám 1357

Aranvat
brilliansat magas napi-
árban vesz, Blattner Á.
Csapó ucca 12. szám.
(Címre kérem ügyelni)
1376

Jóházikoszt,
bentékezésre és kihor-
dásra, nagyon olcsóért
kapható. Hatvan ucca
28. szám 1184

Szépségápolási
cikkek szaküzlete Föld-
des, vegysz., illatszer-
tára, Bika épület, Vig-
mozinál. Ruhafestékek
szakszerű átásfással s
üvegeket veszek 1379

A bevált
krupnából csak három
pengőért talpalok, Ko-
vács, Verbőczy ucca 2.
(Iparkamara mellett.)
1190

5-10 ezer pengőt
kihelyeznék, — esetleg
társulnék. Ajánlatokat
„Biztostőke” jelíggel
lap kiadójába. 1337

Szemüvegek
készítője, orvosi re-
ceptre is Nagy Kál-
mán látszerész, Piac u.
73. szám. Pauló vés-
nőknél. Javítások szak-
szerűen készülnek.
1283

Takaréktűzhelyek
leg egyszerűbbtől a leg-
diszibbbig készen kap-
hatók. Esetleg kedvező
fizetéssel, Kandia ucca
15. szám. Fiú, tanuló-
nak felvételük. 1355

Kereslet

Tanyásföldet
30-40 kat. holdat meg-
vételre keresünk. Lehe-
tőleg fekete földre és a
városhoz közel fekvő
tanyára kérünk aján-
latot az ár megjelölésé-
vel, Varga Pál négy-
letit főtítkár, ref. kol-
légium. 1361

Elveszett!
Folvó hó 18-án, hétfőn
délelőtt a Kálvintér 10.
számú a Péterfia lak-
tanyáig eső útvonalon
egy világos drappszínű
ridikül. Kérem a be-
csületes megtalálót Ud-
vardy Károly, Garai u.
18. szám alá, — juta-
lóm ellenében leadni.
1208

Kiadó lakás

Lakás
két utca szoba balko-
nos Kossuth u. 39.
alatt kiadó. 1296

Szepességi u. 24.
utcai 2 szobás lakás
mellék helyiségekkel
azonnal kiadó. 1294

Kiadó
azonnal egy udvarra
nyíló szoba, esetleg
bútorral is. Monostor-
pályi út 24. 1336

Kettő szoba
előszobás lakás azon-
nal kiadó Domokos
Lajos ucca 16. Vén-
kert. 1335

Egy
kis szoba kiadó aug.
1-re. Zápolya u. 15. —
1333

Utcai
kétszoba konyha, üve-
gezet veranda azonnal
kiadó. Csapókert. —
Klapka u. 24. 1330

Szoba
konyha, fűszekamara ki-
adó azonnal. Árpád-
tér 37. 1327

Két
kis szoba, előszoba és
konyha, kamara azon-
nal kiadó Csapó 90. —
1298

Egy
kis udvari szoba ki-
adó. Meszena u. 18. sz.
1324

Három szobás
szép utcai lakás else-
jére kiadó. Csapó u. 88
1321

Nagyerdőn
4. villában uszoda mel-
lett. nyaralásra szoba
terasszal azonnal ki-
adó. 1307

Kiadó
azonnal egy szép
nagy szoba, konyha s
kamarából álló lakás
és ugyanott tavasztól
1000 négyszögletes gyü-
mölcsöskert. Erős La-
jos ucca 14. 1304

Bika bérházban
négy szobás utcai la-
kás kiadó. 25-8-7

Két
szép utcai parkettes
szoba, fürdőszoba és
előszoba augusztus 1-re
kiadó, Nyúgati ucca 48
szám alatt. 1222

Magas
földszintes, három-
szobás, verandás lakás
azonnal kiadó, Me-
szena ucca 26. Dw.

Három szoba
mellék helyiségekkel
aug. 1-re kiadó. Szent
Anna u. 42. sz. 985

Kiadó
szép utca kettőszobás
lakás, elsejére, mellék-
helyiségekkel Szapanos
ucca 11. szám. 1258

Három,
esetleg négy szobás vil-
lalakás kiadó Csapó u.
23 szám 1239

Szoba,
konyha, kiadó, urak-
nak, párnák, bútoroz-
va is. Nyíl ucca 116.
szám. 1271

Utcai
háromszobás, parket-
tes, teljesen izolált la-
kás, fürdő, elő-, és
cseléd szobával stb. s
mellék helyiségekkel,
mely irodának és ren-
delőnek is alkalmas,
azonnal átadó. Piac u.
64 szám 1134

Utcai
két szoba mellék helyi-
séggel azonnal kiadó.
Teleki utca 14. 1247

Utcai
háromszobás, parket-
tes, teljesen izolált la-
kás, fürdő, előszobá-
val stb., mellék helyisé-
gekkel, mely irodának
és rendelőnek is alk-
mas azonnal átadó. —
Piac utca 64. sz. 1134

Egy szoba,
konyha, speiz, azonnal
kiadó, Eötvös ucca 80.
szám. 1377

Háromszobás,
fürdőszobás lakás, aug.
hó elsejére kiadó, Piac
ucca 42. szám 1368

Hadházi út 13.
szám alatt, utcai két-
szobás lakás, azonnal-
ra kiadó. 1376

Egy szoba,
konyha kiadó, Darabos
ucca 9 szám 1373-b

Kiadó
szoba, konyha, speiz,
Vargakert ucca 8. sz.
bejárat Szoboszlai út 4
számmal 1363

Két szoba,
konyha, augusztus 1-re
kiadó, Jókai ucca 22.
szám alatt 1344

Szoba,
konyhás lakás kiadó,
Eötvös ucca 66 sz. 1711

Egy szoba,
konyha, speiz, auguszt.
hó elsejére kiadó, Ro-
thermere ucca 25.
1341

Pincelakás,
száraz, világos, kiadó.
Garai ucca 25. szám.
Értekezni lehet Szent
Anna ucca 7 sz. 1358

Háromszobás
lakás azonnal kiadó —
Széchenyi ucca 23
1347

Pincelakás,
világos, száraz, minden
órán kiadó, Teleki u.
13. szám. 1352

Ötszobás
lakás a Kossuth ucca
45. szám alatt minden
kényelemmel augusz-
tusra kiadó. Értekezni:
Kossuth u. 15. 18w.

Butorozott szoba

Csinosan
butorozott utcai szoba
kiadó, Darabos ucca 9.
szám alatt. 1373-a

Utcai
butorozott szoba, zon-
gorával, kapualatti be-
járat kiadó, Burgon-
dia ucca 4. 1364

Augusztus 1-re
kiadó butorozott szoba,
Piac ucca 38. sz. első
emelet. 1353

Csinosan
butorozott szoba kiadó
azonnal, József kir her-
ceg ucca 11. sz. 1345

Különbejárattú
butorozott szoba, elő-
szobával kiadó Bethlen
ucca 1. szám 1363-a

Kényelmes,
tisztá butorozott szoba
kiadó, Piac ucca 2. sz.
lépcső 2. emelet, 29 a.
1364-b

Különbejárattú
butorozott szoba, aug.
hó elsejére kiadó, Kos-
subtu ucca 58. sz. 1316

Egy
elegáns butorozott
erkélyes szoba kiadó,
Ginics, Rákosi Jenő u.
2. szám. 1268

Különbejárattú
butorozott szoba kiadó
Magoss György-tér 25.
szám. 1310

Intelligens
családnál, butorozott
szoba kiadó, esetleg el-
látással is 60 pengő, —
Mester ucca 11. ajtó 3.
1325

Központban
elegáns különbejárattú
utcai butorozott szoba
kiadó, Montezredes —
(Magoss) ucca 15. 1323

Különbejárattú
teljesen független szép
butorozott szoba, elő-
szobával kiadó, Varga
ucca 45. szám. 1320

Különbejárattú
világos, jól butorozott
szoba kiadó, Széchenyi
ucca 15. szám. emelet.
1317

Különbejárattú
butorozott szoba, egy,
vagy két úrnak kiadó,
Arany János ucca 16.
szám alatt 1306

Butorozott
különbejárattú szoba,
nyaralásra is alkalmas
kiadó. István malom
mellett, Lehel ucca 11.
szám. 1311

Utcai
butorozott szoba, azon-
nal kiadó. Fűvészkeret
ucca 5. szám. Halász.
1305

Utcai
butorozott szoba, eset-
leg ellátással is kiadó,
Varga ucca 28. 1301

Butorozott
csinos szoba kiadó, —
esetleg konyha hasz-
nálattal, Huszár ucca
13 szám 1300

Különbejárattú
butorozott szoba azon-
nal kiadó, Dózsa ucca
16. szám. 1297

Butorozott
utcai szoba, központ-
ban augusztus elsejére
kiadó, Hüvelyes ucca
6. szám. 1334

Elegánsan
butorozott kétágyas u-
szoba, fürdőszobával,
kiadó, Hatvan ucca 35.
szám. 1356

Kiadó
azonnalra egy tiszta bú-
torozott udvari szoba,
Ehrenfedl szabónál —
Simonffy ucca 26.
x-8-4

Különbejárattú
butorozott szoba kiadó
Arany János ucca 48.
szám alatt. 1348

Simonffy út 13.
szám alatt, csinosan bú-
torozott különbejárattú
szoba kiadó 1372

Csinosan
butorozott különbejá-
ratú szoba, fürdőszoba
használat kiadó, Si-
monffy ucca 13 1374

Főpostával
szemben elegánsan bu-
torozott szoba külön
hálószobával és fürdő-
szobával azonnalra ki-
adó. Cím a kiadóban.
1260

Különbejárattú
csinosan butorozott
szoba kiadó, Kossuth
ucca 60. sz. kereszt-
épület. 1282

Csinosan
butorozott szoba ol-
csón kiadó József kir.
herceg u. 33. Kereszt-
épület. 1255

Butorozott
szoba utcai kapualatti
külön bejárattal Jó-
kai utca 28. kiadó. —
1252

Különbejárattú
s ézpvilágos tiszta bú-
torozott szoba, parki-
rozott udvarban, ol-
csón kiadó Rotherme-
re ucca 20 sz 7-8

Kiadó szoba.
Eisejére kiadó egy csi-
nosan butorozott szoba,
mely navarlásra is ki-
válóan alkalmas. Pom-
pás kertben, külön be-
járat. Simonvi ut 5.
x

Üzlet, máhely, raktár

Kiadó
üzlethelyiség, forgal-
mas helyen, Cegléd u.
18. szám 1273

Üzlethelyiség
telefonnal, augusztus 1
napjára kiadó, Miklós
ucca 7. szám 1340

Vidéki pétküzem,
négy kemencés, beve-
zetett, nagy vidéki kör-
zettel, teljes berende-
zéssel felszerelve, autó-
val, tőkeerős egyének
kiadó. Cím a kiadó-
hivatalban. 8-3

Üzlethelyiség
kiadó forgalmas he-
lyen Kinizsi u. 49., bár
milyen szakmának. —
Értekezni Wesselényi
u. 93. 1320

Jó forgalmu
sárándi fűszerüzlet
örökáron eladó vagy
bérbe kiadó. Sáránd.
Terhes János. 1211-8-3

Fodrásznak,
trafiknak, vagy más
célra is, szép kis üzlet-
helyiség, szeptember
elsejére kiadó, Kossuth
ucca 36 szám 1375

Autógarázs.
kiadó. Telefon van. —
Arany János ucca 48.
szám alatt. 1349

Két üzlethelyiség
épülő postapalota mel-
let Hatvan utca 11.
azonnalra kiadó. Cím
a kiadóban. 1259

Üzlethelyiség
Deák Ferenc ucca 2.
szám alatt kiadó. Érte-
kezhetni a háztelügyelő-
nél. 424 8 2

Üzlethelyiség
több, igen forgalmas
ucca torkolatában sar-
kon álló házban aug.
hó elsejére kiadó. —
Eötvös ucca 66 szám
IV B

Üzlethelyiség
a Bika bérházban aug.
elsejére kiadó.
h 26-8-7.

Eladó ingóság

Hencser,
állófogas, hintaszék, s
ágy, sifon, asztal, és
konyhakredenc, szék
eladó, Hatvan ucca 21.
szám. 1363

Eladó ház

Eladó
1800 pengőért, adómen-
tes, három lakásos ház
kedvező részletfizetés-
sel, háromszáz négy-
szögletes kerttel. Irén u.
3. szám. 1360

Sárádon.
egy ház eladó, mézár-
közlethelyiséggel és egy
jőmeneteli korcsma he-
lyiséggel. jőmeneteli
1174

Eladó
Nap uccán családi ház
24 holdas tanvás bir-
tok, Poroszlai úton vil-
la-telek. Értekezni le-
het: Nap ucca 4. szám
Telefon: 12-83. szám
1708- VIII -17

Eladó föld

Eladó
egy ház hely a Mester
utcai sorompónál, vas-
öntőde mellett, részlet-
fizetésre is. Értekezhet
ni lehet Gazdák Bank-
jas, Kossuth ucca. 318
M vo

Vagongyár mögött
6000 négyszögletű terü-
letű kert, gyümölcsös,
szőlő, lucerna, meg-
felelő lakással és gaz-
dasági épületekkel bér-
beadó. Értekezni lehet
naponként Mandel
Zsigmond, Pásti ucca
2. délután 2-4 óráig.
h 8-2

Eladó villatellek
Sestakertben, közel az
egyetemi központi épít-
kezéshez, valamint a
Poroszlai út és Horthy
Miklós út kereszteződés-
énél, villatellek, ked-
vezi fizetési feltételek
mellett eladók. Felvilá-
gosítást ad a kiadó-
hivatal. 1329